ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΟ ΝΕΟ ΔΕΛΧΙ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ (Ο.Ε.Υ.)
(ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ: ΙΝΔΙΑ, ΜΠΑΝΓΚΛΑΝΤΕΣ, ΣΡΙ ΛΑΝΚΑ, ΝΕΠΑΛ & ΜΑΛΔΙΒΕΣ)

ΙΝΔΙΑ-ΟΔΗΓΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ 2018

ΜΑΪΟΣ 2018

ΒΑΣΙΛΗ ΑΧ. ΣΚΡΟΝΙΑ, ΓΕΝ. ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ Ο.Ε.Υ. Β’ & ΦΡΙΝΤΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ, ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ Ο.Ε.Υ. Α΄

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	Σελ.
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	**4**
1.ΙΝΔΙΑ-ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ	**6**
1.1 Γεωγραφία	**6**
1.2 Πληθυσμός	**7**
1.3 Κύριες πόλεις	**7**
1.4 Δημογραφικά στοιχεία	**8**
1.5 Εισοδηματικές κατηγορίες πληθυσμού	**8**
1.6 Γεωγραφική κατανομή πληθυσμού, εισοδηματικά κριτήρια & ανισότητες	**8**
1.7 Μακροοικονομικά στοιχεία	**9**
1.8 Οικονομικές μεταρρυθμίσεις	**10**
1.9 Εισροές ΑΞΕ	**11**
1.10 Νόμισμα και συναλλαγματική ισοτιμία	**11**
2.ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΗΣ ΙΝΔΙΑΣ	**12**
2.1 Το ινδικό Σύνταγμα	**12**
2.2 Νομοθετική εξουσία	**12**
2.3 Κατ’ εξουσιοδότηση νομοθεσία	**12**
2.4 Δικαστικό σύστημα – Ιεραρχία Δικαστηρίων	**13**
3.ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΙΝΔΙΑ	**13**
3.1 Άμεσες Ξένες Επενδύσεις	**14**
3.1.1 ΑΞΕ-Franchising-Joint Ventures	**16**
3.1.2 Εμπόριο Λιανικής	**17**
3.1.3 Ηλεκτρονικό εμπόριο	**18**
3.2 Ξένες επενδύσεις σε υπάρχουσες ινδικές εταιρείες	**19**
4.ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	**19**
4.1 Είσοδος στην αγορά και επενδύσεις	**19**
4.2 Μορφές επιχειρείν και απαιτούμενες διαδικασίες	**20**
4.2.1 Μη εταιρική οντότητα	**20**
4.2.2 Εταιρική οντότητα	**20**
4.3 Άλλες σημαντικές πτυχές	**22**
4.4 Νομικό πλαίσιο επενδύσεων	**23**
5.ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΞΑΓΟΡΕΣ	**23**

6.ΑΓΟΡΕΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΣΤΗΝ ΙΝΔΙΑ	**23**
6.1 Δημόσια εγγραφή	**24**
6.2 Εγγραφή ινδικής εταιρείας σε ξένα χρηματιστήρια	**24**
6.3 Εγγραφή ξένων εταιρειών σε ινδικά χρηματιστήρια	**25**
6.4 Εγγραφή μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων	**25**
7.ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	**26**
7.1 Άμεσοι Φόροι	**26**
7.2 Έμμεσοι Φόροι	**28**
8. ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΙ ΠΟΡΟΙ	**28**
8.1 Νομοθεσία που διέπει την απασχόληση	**29**
8.2 Σύμβαση εργασίας	**30**
9.ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ	**31**
9.1 Διεθνείς Συνθήκες	**32**
9.2 Δίπλωμα ευρεσιτεχνίας	**33**
9.3 Copyright	**33**
9.4 Εμπορικό Σήμα	**33**
10.ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ	**34**
10.1 Environment Act, 1986	**34**
10.2 Environmental Impact Assessment Notification	**35**
10.3 Coastal Regulation Zone Notification	**35**
10.4 Επικίνδυνες Ουσίες	**35**
10.5 Νόμος για τον Αέρα και το Νερό	**36**
10.6 Τοπικές Κυβερνήσεις	**36**
10.7 Δικαστική αρμοδιότητα και ποινές	**36**
11.ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ	**37**
11.1 Δικαστήρια και Ειδικά Δικαστήρια	**37**
11.2 Δικαιοδοσία	**38**
11.3 Ασφαλιστικά μέτρα	**38**
11.4 Ειδική Αρωγή	**38**
11.5 Αποζημίωση	**38**
11.6 Διαιτησία	**38**
11.7 Εκτέλεση διαιτητικών αποφάσεων	**39**
11.8 Εκτέλεση αλλοδαπών δικαστικών αποφάσεων	**39**
12.Η ΙΝΔΙΑ ΩΣ ΕΞΑΓΩΓΙΚΟΣ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΣ	**40**

12.1 Εμπορικά μοντέλα	**40**
12.2 Εισαγωγικοί δασμοί	**41**
12.3 Ειδικό καθεστώς	**42**
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι - Επιχειρηματική εθιμοτυπία, γλώσσα και πολιτισμός	**45**
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ – Χρήσιμες ηλεκτρονικές κά διευθύνσεις	**47**

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Ινδία είναι η 7η μεγαλύτερη χώρα στον κόσμο σε έκταση και η 2η μεγαλύτερη σε πληθυσμό (1,3 δις κατοίκους). Η χώρα έχει πολυάριθμη και μεγεθυνόμενη μεσαία τάξη, άνω των διακοσίων εκατομμυρίων κατοίκων, με αυξανόμενο ρυθμό εγχώριας κατανάλωσης, γεγονός που την καθιστά σημαντική αγορά.

Επιπλέον, η Ινδία διαθέτει ισχυρούς θεσμούς, όπως σταθερή, δυτικού τύπου κοινοβουλευτική δημοκρατία, την ‘’μεγαλύτερη δημοκρατία’’ παγκοσμίως. Η ανταγωνιστικότητα κόστους και το άφθονο ειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό, ανέδειξαν την Ινδία σαν προτιμητέο προορισμό, τόσο για επενδύσεις στη μεταποίηση και τις υπηρεσίες, όσο και ως αγορά καταναλωτικών αγαθών και υπηρεσιών. Η χώρα έχει αναδειχθεί σε παγκόσμιο κέντρο στον τομέα της πληροφορικής και των υπηρεσιών που συνδέονται με αυτή και αναπτύσσει υψηλή τεχνολογία σε όλους τους τομείς (πχ διαστημική, πυρηνική ενέργεια κλπ). Ταυτόχρονα η οικονομική της δύναμη της επέτρεψε να γίνει μέλος της Ομάδος των πλέον βιομηχανοποιημένων χωρών (G-20), να παίζει σημαντικό ρόλο στους διεθνείς οικονομικούς οργανισμούς (πχ Παγκόσμια Τράπεζα, Δ.Ν.Τ., Ασιατική Τράπεζα Αναπτύξεως, στην ομάδα αναδυόμενων βιομηχανικών χωρών-BRICS- κά). Η μεγάλη οικονομική της ανάπτυξη, η στρατιωτική της δύναμη κλπ, την κατέστησαν σημαντική περιφερειακή δύναμη που διεκδικεί, μεταξύ άλλων, μόνιμη θέση στο Συμβούλιο Ασφαλείας του Ο.Η.Ε.

Η Οικονομία της Ινδίας είναι η 10η μεγαλύτερη στον κόσμο βάσει του ονομαστικού Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος και η 3η μεγαλύτερη βάσει της ισοτιμίας αγοραστικών δυνάμεων (PPP-1). Επί σειρά ετών σημειώνει τους υψηλότερους ρυθμούς ανάπτυξης διεθνώς. Η αύξηση του ΑΕΠ για το οικονομικό έτος 2017-18 ανέρχεται στο 6,7% (CIA World Factbook) .

Οι κατά διαστήματα αρνητικές εξελίξεις στην παγκόσμια οικονομία από τα τέλη της δεκαετίας του ’90, απέδειξαν την ανθεκτικότητα της ινδικής οικονομίας της οποίας τα υψηλά επίπεδα εσωτερικής κατανάλωσης της επιτρέπουν να αντέχει τις συνέπειες της παγκόσμιας οικονομικής επιβράδυνσης και μείωσης της κατανάλωσης.

Επιπλέον, καθώς διατηρούνται οι προβλέψεις συνέχισης της μεγέθυνσης της οικονομίας, θα αυξηθεί παράλληλα και η ανάγκη ανάπτυξης των υλικών και ανθρώπινων υποδομών, γεγονός που μεταφράζεται στην ανάγκη επενδύσεων ύψους περίπου $3 τρις προς αυτή την κατεύθυνση τα επόμενα έτη[1].

Από την εκλογή της Κυβέρνησης Μόντι τον Μάϊο 2014 με το σύνθημα της σταθερότητας, έχει αυξηθεί η εμπιστοσύνη των επενδυτών, κάτι που έδωσε ώθηση στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας. Η Κυβέρνηση έχει πάρει αποφασιστικά μέτρα για την αναβίωση της οικονομίας, όπως άνοιγμα πολλών τομέων σε ΑΞΕ και μεταρρυθμίσεις της εργατικής νομοθεσίας, ενώ έχει κάνει και σημαντικά βήματα προς την βελτίωση της ευκολίας του επιχειρείν. Η Ινδία παραμένει ένας από τους σημαντικούς παγκοσμίως προορισμούς ΑΞΕ (9η θέση-DIPP, 2017).

[1] http://www.financialexpress.com/news/huge-infrastructure-investment-scope-in-india-1tn-in-5-years-pranab/945471

Θεωρούμε σκόπιμο ν' αναφέρουμε ότι η προαναφερθείσα οικονομική κλπ ανάπτυξη της Ινδίας σημειώθηκε μετά το ''άνοιγμα'' της επί δεκαετίες κλειστής αγοράς της, δηλαδή περί τα έτη 1996/7. Σημειώνεται δε ότι στις αρχές της δεκαετίας του '90 η οικονομία της ήταν στα όρια της κατάρρευσης. Στο πλαίσιο αυτό, παρά την αλματώδη, συνεχή ανάπτυξη της κατά την τελευταία εικοσαετία, η παραδοσιακή προστατευτική νοοτροπία των δημόσιων, εθνικών ή τοπικών υπηρεσιών δεν έχει εξαλειφτεί με αποτέλεσμα να παρουσιάζονται σοβαρά εμπόδια ως προς την πρόσβαση στην ινδική αγορά. Εκτός από τα δασμολογικά εμπόδια (πχ υψηλοί δασμοί σε αλκοολούχα ποτά, τάση αύξησης των δασμών σε εξαρτήματα τηλεπικοινωνιακού υλικού κ.ά.), υπάρχουν πολυάριθμα μη δασμολογικά εμπόδια, όπως φυτό-υγειονομικής υφής, γραφειοκρατικών-τελωνειακών διαδικασιών, αναδρομικοί εθνικοί ή ειδικοί τοπικοί φόροι και τέλη των διαφόρων κρατιδίων, θέματα πνευματικής ιδιοκτησίας, προστασίας ξένων επενδύσεων κλπ (βλ. Παράρτημα ΙΙ του παρόντος Οδηγού σχετικά με χρήσιμες ιστοσελίδες/ εισαγωγικούς δασμούς, πιστοποιητικά-διαδικασίες φρούτων, λαχανικών, προϊόντων κρέατος, επενδυτικό πλαίσιο κ.ά.) .

Βέβαια, όταν μια ξένη εταιρεία κατορθώσει ν' αντιμετωπίσει επιτυχώς τ' ανωτέρω εμπόδια και να εισέρθει στην τεράστια, αλλά ανταγωνιστική ινδική αγορά, παρότι τα προβλήματα δεν εξαλείφονται ποτέ, ενδέχεται το επιχειρηματικό της κέρδος να αποτελέσει το έπαθλο των προσπαθειών της. Προϋπόθεση επιτυχίας, εκτός των προαναφερθέντων, αποτελεί η σωστή επιλογή επιτόπιων εταίρων, συνεργατών, η κατάλληλη προώθηση-προβολή των προϊόντων-υπηρεσιών (π.χ. συμμετοχή σε επιλεγμένες κλαδικές εκθέσεις, marketing, διαδικτυακές διαφημίσεις κ.ά.), η τιμολογιακή πολιτική και γενικά ο βαθμός προσαρμοστικότητας και ανταγωνιστικότητας της κάθε εταιρείας, σε μια χώρα με τεράστιες αντιθέσεις, μιας πολύ δύσκολης αλλά τεράστιας αγοράς, η οποία, πέραν των ανωτέρω, διαθέτει ανταγωνιστικότητα κόστους και άφθονο ειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό

Τέλος, οι πρωτοεμφανιζόμενοι εξαγωγείς, επενδυτές και εν γένει επιχειρηματίες θα ήταν χρήσιμο ν' ασφαλίζουν προηγουμένως τα προϊόντα/υπηρεσίες τους έναντι των πιθανών κινδύνων, όπως μη πληρωμής, ακύρωσης παραγγελίας κλπ, σε εξειδικευμένους ασφαλιστικούς οργανισμούς (πχ Οργανισμό Ασφάλισης Εξαγωγικών Πιστώσεων -www.oaep.gr).

1.ΙΝΔΙΑ-ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

1.1 Γεωγραφία

- Συνολική έκταση: 3,28 εκ. τετρ. χλμ.
- Μήκος συνόρων: 14.103 χλμ.
- Συνορεύουσες χώρες:
  - Δυτικά: Πακιστάν (2.912 χλμ.)
  - Βόρεια: Κίνα (3.380 χλμ.), Νεπάλ (1.690 χλμ.), Μπουτάν (605 χλμ.)
  - Ανατολικά: Μπαγκλαντές (4.053 χλμ.), Μυανμάρ (1.463 χλμ.)
- Ακτογραμμή: 7.000 χλμ., Ινδικός Ωκεανός (Νότια), Αραβική Θάλασσα (Νοτιοδυτικά) και Κόλπος της Βεγγάλης (Νοτιοανατολικά)
- Διοίκηση: 29 κρατίδια

1.2 Πληθυσμός

- 1,282,000,000 κάτοικοι
- Μερίδιο παγκόσμιου πληθυσμού: 17,51%, 2η πολυπληθέστερη χώρα στον κόσμο
- Ετήσια αύξηση πληθυσμού %: 1,24
- Κύριες θρησκείες: Ινδουισμός (80,5%), Μουσουλμανισμός (13,4%), Χριστιανισμός (2,3%), Σιχ (1,9%), Βουδισμός και λοιπές θρησκείες (1,9%)
- Δυνατότητα ανάγνωσης: Συνολικά: 59,5%, άνδρες: 70,2%, γυναίκες: 48,3%
- Εθνική γλώσσα: Χίντι (ομιλείται από το 30% του πληθυσμού)
- Επίσημες γλώσσες: Bengali, Telugu, Marathi, Tamil, Urdu, Gujarati, Malayalam, Kannada, Oriya, Punjabi, Assamese, Kashmiri, Sindhi, και Sanskrit
- Τα αγγλικά είναι η επίσημη γλώσσα της διοίκησης και των επιχειρήσεων, αλλά χρησιμοποιούνται ευρέως και σε καθημερινή βάση (τα σχολεία που απευθύνονται στην μικροαστική τάξη και πάνω είναι αποκλειστικά αγγλόφωνα)
- Μέση ηλικία: 26,9 έτη
- Παιδιά ανά γυναίκα: 2,5
- Πυκνότητα: 390 κάτοικοι ανά τετρ.χλμ.
- Αστικός πληθυσμός: 33%

1.3 Κύριες πόλεις

- 10 πολυπληθέστερες πόλεις: Μουμπάι (πρώην Βομβάη), Κολκάτα (πρώην Καλκούτα), Δελχί, Χαϊντεραμπάντ, Τσεννάϊ (πρώην Μαντράς), Μπεγκαλούρου (πρώην Μπάγκαλορ), Αχμανταμπάντ, Πούνε, Βαντοτάρα και Κάνπουρ
- Το Δελχί είναι η πρωτεύουσα της χώρας και σημαντικό επιχειρηματικό κέντρο
- Η Μουμπάι είναι το σημαντικότερο λιμάνι, το σημαντικότερο εμπορικό και χρηματοπιστωτικό κέντρο της χώρας, καθώς και πρωτεύουσα της μόδας, όπως και της κινηματογραφικής βιομηχανίας (Μπόλλυγουντ)
- Το Τσεννάι (πρώην Μαντράς) στη Νότια Ινδία, είναι μεγάλο λιμάνι και βιομηχανικός πόλος (ιδίως σε αυτοκινητοβιομηχανίες κλπ), γνωστό και ως ‘’Ινδικό Detroit’’
- Η Μπεγκαλούρου ή ‘’Ινδική Silicon Valley’’ και το Χαϊντεραμπάντ είναι τα σημαντικότερα κέντρα του τομέα της πληροφορικής, υψηλής τεχνολογίας και έρευνας, όπως πχ ψηφιακών εφαρμογών σε όλους τους οικονομικούς κλάδους
- Η Καλκούτα είναι παραδοσιακό βιομηχανικό και εμπορικό κέντρο, καθώς και μεγάλης σημασίας λιμάνι στην Ανατολική Ασία, διαμετακομιστικός κόμβος μεταξύ Ινδίας, Μπανγκλαντές, Νεπάλ ή Μπουτάν κλπ.

1.4 Δημογραφικά στοιχεία

0-14 ετών	31,2%
15-64 ετών	63,6%
65 και άνω	5,3%
Κάτω των 25 ετών	περισσότεροι από 50%
Κάτω των 35 ετών	περισσότεροι από 65%
Αναλογία ανδρών/γυναικών	
Κατά τη γέννηση	1,10 αρρ./γυναίκα
Κάτω των 15 ετών	1,10 αρρ./γυναίκα
15-64 ετών	1,06 αρρ./γυναίκα
65 ετών και άνω	0,9 αρρ./γυναίκα

1.5 Εισοδηματικές κατηγορίες πληθυσμού

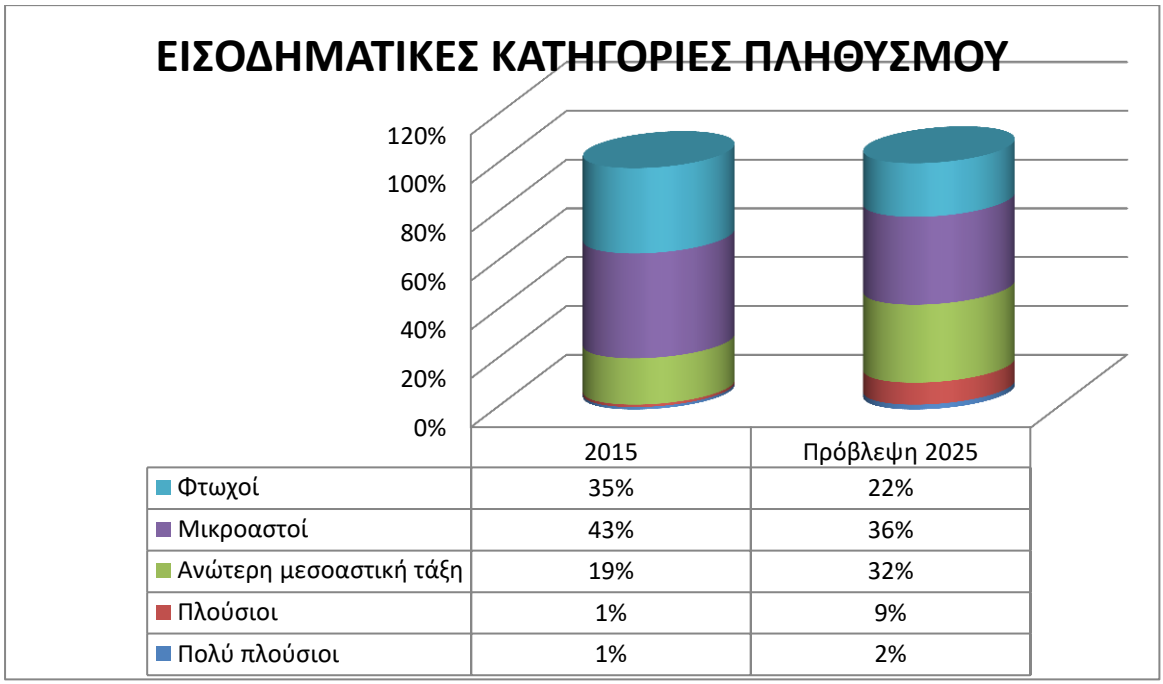

	2015	Πρόβλεψη 2025
Φτωχοί	35%	22%
Μικροαστοί	43%	36%
Ανώτερη μεσοαστική τάξη	19%	32%
Πλούσιοι	1%	9%
Πολύ πλούσιοι	1%	2%

(Πηγή: MGI Report)

1.6 Γεωγραφική κατανομή του πληθυσμού με εισοδηματικά κριτήρια - ανισότητες

Η εγχώρια παραγωγή υπήρξε ο κύριος μοχλός οικονομικής ανάπτυξης της Ινδίας τις τελευταίες δεκαετίες. Σύμφωνα με τις διαδοχικές έρευνες πλούτου (Wealth Report), από το έτος 2014 έως πρόσφατα, της Credit Suisse Global, 0,3% του πληθυσμού της χώρας (2,4 εκ.) έχει περιουσία μεγαλύτερη του $1 εκ., ενώ τουλάχιστον 254.000 Ινδοί συγκαταλέγονται στο 1% των πλουσιότερων ατόμων παγκοσμίως, από τους οποίους 2.080 έχουν περιουσία που ξεπερνά τα $50 εκ. και 940 διαθέτουν περισσότερα

από $100 εκ. περιουσιακά στοιχεία. Κάθε χρόνο προστίθενται, επί πλέον των ήδη υπαρχόντων, πολυεκατομμυριούχοι Ινδοί στην πρώτη 10-20άδα του αμερικανικού περιοδικού ‘’Forbes’’.

Ποσοστό 10% των Ινδών (128 εκ.) εκπροσωπούν 30% των συνολικών εισοδημάτων, 23% των εξόδων των νοικοκυριών και 64% του εισοδηματικού πλεονάσματος της Ινδίας.[2] Αντίθετα, το 10% των φτωχότερων Ινδών αναγκάζονται να δανείζονται για να καλύψουν τις βασικές τους ανάγκες. Ο πληθυσμός που βρίσκεται κάτω του ορίου της φτώχειας (1,90 $ ημερησίως-Παγκ. Τράπεζα) ανέρχεται σε 35%.

Σχεδόν 63% των πλουσιότερων ινδών (δηλ. του 10%) ζουν σε αστικές περιοχές, ενώ 85% των φτωχότερων στρωμάτων ζουν σε αγροτικές περιοχές. Σύμφωνα με άλλες συναφείς μελέτες, από τους πλούσιους των αστικών περιοχών (85 εκ.), περίπου 2/3 διαβιούν σε μητροπόλεις και 1/3 σε μικρότερες πόλεις.[3]

1.7 Μακροοικονομικά, δημ/κά και συναφή οικ. στοιχεία*

Ετήσιος ρυθμός ανάπτυξης 2017-18	6,7%
Πρόβλεψη ρυθμού ανάπτυξης 2018-19	7,4%
Ονομαστικό ΑΕΠ (2017)	2,434 τρις $
Παγκόσμια κατάταξη/ονομαστ. ΑΕΠ	7η
ΑΕΠ κατά κεφαλή (2017)	1.852 $
Μέσο εισόδημα νοικοκυριών	8,671 $
Πληθυσμός κάτω του ορίου της πτώχειας	30% (<$1,90/ημέρα)
Εργατικό Δυναμικό	521,9 εκ.
Ανεργία (2017)	8,8%

ΑΕΠ ανά τομέα

Γεωργία	17%
Βιομηχανία	29%
Υπηρεσίες	47%

Πληθωρισμός (2017)	2,9%	(δείκτης τιμών κατ/τή:3,3%)
Βασικό Τραπεζικό Επιτόκιο (RBI-Ιαν.2018)	8,65%	
Ευκολία Επιχειρείν (WB-2018)	100η	
Εξαγωγές Αγαθών	$299,3 δις(Απρ.2017-Φεβ.2018)	
Εισαγωγές Αγαθών	$426,8 δις	(‘’)

[2] ICE 360 Survey 2014

[3] Financial Express, 6.11.2015

Κύριοι Εισαγ. Εταίροι	Κίνα(17%),ΕΕ(11%),ΗΠΑ(6%), Σαουδ. Αραβία(5%)
Εισροές ΑΞΕ (2017)	$35,94 δις – 9η Θέση
Εξωτερικό Χρέος (31.12.2017)	483,4 δις $
Δημόσιο Χρέος/ΑΕΠ (2017)	50.1%
Δημοσιονομικό Έλλειμμα/ΑΕΠ (2017-18)	3,2%
Εθν. Εισόδημα (2017-18)	224 δις $
Δημ. Δαπάνες (2017-18)	317 δις $
Συναλλαγματικά αποθέματα	$421,34 δις (Μάρτιος 2018)
Αναπτυξιακή Βοήθεια	3,16 δις $
Πιστοληπτική ικανότητα	BBB-(S&P), Baa2-(Moody's), BBB(Fitch)

*Εκτιμήσεις Min.of Finance, RBL,CII, WB, IMF, EU- το οικονομικό έτος αρχίζει την 1η Απριλίου έως το τέλος Μαρτίου επόμενου έτους

1.8 Οικονομικές μεταρρυθμίσεις (επιχειρηματικό περιβάλλον)

- Όπως προαναφέρθηκε (βλ. σελ. 4), από το 1991, η εμπορική και επενδυτική πολιτική της χώρας έχουν σταδιακά φιλελευθεροποιηθεί και σε συνδυασμό με την **παγκοσμιοποίηση** η **Ινδία** μετατράπηκε από πολύ πτωχή χώρα σε **οικονομική και περιφερειακή δύναμη**, μέλος της Ομάδος των πλέον αναπτυγμένων χωρών (''G20''), των BRICS κ.ά., με ρόλο επιρροής εντός του Δ.Ν.Τ. της Παγκόσμιας Τράπεζας κλπ και διεκδικεί μόνιμη θέση στο Συμβούλιο Ασφαλείας του Ο.Η.Ε.
- Οι ποσοτικοί εισαγωγικοί περιορισμοί καταργήθηκαν το 2001, με εξαίρεση ορισμένους «ευαίσθητους» τομείς.
- Τα πρόσφατα χρόνια, οι Κυβερνήσεις πήραν πρωτοβουλίες για την **χαλάρωση των περιορισμών ΑΞΕ** σε τομείς όπως η Άμυνα, τα πετρελαιοειδή, οι τηλεπικοινωνίες, το Χρηματιστήριο κλπ.
- Όμως από το έτος 2014 μέχρι σήμερα, η κυβέρνηση Μόντι υιοθέτησε διάφορες πρωτοβουλίες υποκατάστασης των εισαγωγών από την εθνική παραγωγή και προσέλκυσης ΑΞΕ για το σκοπό αυτό (π.χ. ''Make in India'' κ.ά.). Ταυτόχρονα επέβαλε μη αμελητέους εισαγωγικούς δασμούς σε μεγάλο αριθμό προϊόντων (αγροτικών-π.χ. ελαιόλαδο, βιομηχανικών, όπως ανταλλακτικά αυτοκινήτων, τηλεπικοινωνιακού υλικού υψηλής τεχνολογίας κλπ) που σε συνδυασμό με τα ''παραδοσιακά'' ή νεώτερα μη δασμολογικά εμπόδια (πχ φυτό-υγειονομικά, αναδρομική και απρόβλεπτη φορολόγηση

εισοδήματος, τοπικοί δασμοί-τέλη κλπ των 29 Κρατιδίων, γραφειοκρατικά, διαφθορά κλπ), υποδηλώνουν **μια κάποια επιστροφή στο προ του έτους 1991 παραδοσιακό ‘’προστατευτισμό’’** της τότε εθνικής παραγωγής.

- Συνεπώς, το επιχειρηματικό, οικονομικό ή νομοθετικό περιβάλλον είναι μεν ανοικτό και ακολουθεί τις βασικές αρχές του ελεύθερου ανταγωνισμού κατά τα τελευταία 25-27 χρόνια, αλλά παρουσιάζει ταυτόχρονα πολλά εμπόδια πρόσβασης στην ινδική αγορά, αθέμιτου ανταγωνισμού, πνευματικών δικαιωμάτων κλπ και μιας παραδοσιακής προστατευτικής νοοτροπίας. Για όλους αυτούς τους λόγους, η Παγκόσμια Τράπεζα κατατάσσει την Ινδία για το έτος 2018, μόλις στην **100ή θέση παγκοσμίως ως προς το επιχειρηματικό κλίμα ή ‘’Ευκολία του Επιχειρείν-Easy Doing Business**. Δηλαδή η με καλπάζοντες οικονομικούς ρυθμούς Ινδία επί σειρά ετών, βρίσκεται σε πολύ δυσμενέστερη θέση της Ελλάδος (67^{η}) ως προς τον εν λόγω πολύ σημαντικό δείκτη.

1.9 Εισροές ΑΞΕ

- Οι ΑΞΕ ανήλθαν σε US$ 35,94% δις[4] για το έτος 2017 (τελευταία διαθέσιμα στοιχεία) και, όπως προαναφέρθηκε, κατατάσσεται στην **9^{η} θέση παγκοσμίως.**
- Από την πλευρά των χωρών-επενδυτών, οι μεγαλύτερες εισροές προέρχονται από τον Μαυρίκιο, τη Σιγκαπούρη, την Ιαπωνία, τις ΗΠΑ ή τη Κύπρο (στο τομέα των υπηρεσιών ή κίνησης κεφαλαίων-πχ τριγωνικές συναλλαγές κλπ- μέσω της σχετικής διμερούς Συμφωνίας Αποφυγής Διπλής Φορολογίας-ΣΑΔΦ-του έτους 2016). Όμως μετά το πρώτο τρίμηνο του έτους 2018, σε συνέχεια της οικονομικής, νομισματικής κλπ πολιτικής των ΗΠΑ, παρατηρείται μεταφορά διεθνών κεφαλαίων (π.χ. ομολόγων) από τις ‘’Αναδυόμενες Αγορές’’, όπως της Ινδίας, προς τις ΗΠΑ. Η νέα αυτή κατάσταση επηρεάζει δυσμενώς τις συναλλαγματική ισοτιμίες τους.

1.10 Νόμισμα και συναλλαγματική ισοτιμία

Το εθνικό νόμισμα της Ινδίας είναι η ρουπία.

Το Μάιο 2018, η συναλλαγματική ισοτιμία της ρουπίας είχε ως ακολούθως: **1€ =82 ρουπίες**, **1$ =67,2** ενώ προ ενός έτους κυμαινόταν στις 71 και 64 ρουπίες αντίστοιχα. Τα τελευταία χρόνια, παρατηρούνταν μικρές αποκλίσεις από τις ανωτέρω ισοτιμίες αλλά κατά τους πρώτους πέντε μήνες του 2018 η ρουπία απώλεσε το 6,2% της αξίας της χωρίς να παρατηρηθεί αύξηση στις ινδικές εξαγωγές. Μάλιστα στα μέσα Μαΐου 2018, η ρουπία

[4] Πηγή: Department of Industrial Policy & Promotion

υποτιμήθηκε έναντι του αμερικανικού δολαρίου στο χαμηλότερο επίπεδο της σε διάστημα 16 μηνών.

Ήδη συζητούνται τα μέτρα που ενδέχεται να λάβει η Κεντρική τράπεζα της Ινδίας (Reserve Bank of India-RBI) για την προστασία της ρουπίας, όπως προσφορά χρήματος, εσωτερικά επιτόκια δανεισμού ή απευθείας παρέμβασή της στην αγορά συναλλάγματος Forex.

2. ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΗΣ ΙΝΔΙΑΣ

Η Ινδία ακολουθεί το νομικό σύστημα της Βρετανικής Κοινοπολιτείας, το οποίο ενσωματώνει βασικά χαρακτηριστικά του Εθιμικού Κοινοπολιτειακού Δικαίου, όπως η εκδίκαση αποφάσεων βάσει νομολογίας και η δεσμευτικότητα των αποφάσεων των Ανώτερων Δικαστηρίων για τα αντίστοιχα κατώτερου βαθμού. Ως εκ τούτου, το ινδικό νομικό σύστημα προσομοιάζει με το βρετανικό, με τη διαφορά ότι η Ινδία έχει **γραπτό Σύνταγμα.**

2.1.Το ινδικό Σύνταγμα

Το ινδικό Σύνταγμα περιλαμβάνει ομοσπονδιακά αλλά και ενιαία χαρακτηριστικά. Στο **ομοσπονδιακό επίπεδο** περιλαμβάνεται η κατανομή των εξουσιών μεταξύ της ομοσπονδιακής (Κεντρικής) και των περιφερειακών Κυβερνήσεων των **29 Ινδικών Κρατιδίων**. Στα ενιαία χαρακτηριστικά περιλαμβάνεται το ενιαίο δικαστικό σύστημα και ο διορισμός από την Κεντρική Κυβέρνηση προσώπων σε θέσεις-κλειδιά (π.χ. ο επικεφαλής εκλογικός επίτροπος).

2.2. Νομοθετική εξουσία

Η νομοθετική εξουσία κατανέμεται μεταξύ του ομοσπονδιακού και των περιφερειακών νομοθετικών σωμάτων. Σύμφωνα με το ινδικό Σύνταγμα υπάρχουν α) 97 περιπτώσεις, όπου δικαίωμα νομοθεσίας έχει μόνο το **ομοσπονδιακό νομοθετικό σώμα** (π.χ. άμυνα, τραπεζικός τομέας), β) 66 περιπτώσεις αποκλειστικής **αρμοδιότητας των τοπικών κοινοβουλίων** (π.χ. τοπική γεωργία και εμπόριο) και γ) 47 περιπτώσεις, όπου **και τα δύο σώματα** μπορούν να νομοθετήσουν (π.χ. πτωχευτικό δίκαιο), αλλά σε περίπτωση αντικρουόμενων νόμων, τότε θα υπερισχύσει ο ομοσπονδιακός.

2.3. Κατ’ εξουσιοδότηση νομοθεσία

Υπάρχει συνταγματική πρόβλεψη κατ’ εξουσιοδότησης νομοθεσίας, η οποία διενεργείται από ένα **κυβερνητικό σώμα**, το οποίο είναι υποδεέστερο του νομοθετικού σώματος. Πολλές φορές ένα νομοθέτημα μπορεί να είναι

ατελές εάν δεν ληφθεί υπόψη το συνοδευτικό έγγραφο του κατ' εξουσιοδότηση νομοθετούντος σώματος.

2.4. Δικαστικό σύστημα-Ιεραρχία Δικαστηρίων

Το **Ανώτατο Δικαστήριο της Ινδίας** είναι το υψηλότερο σε βαθμό και εκδικάζει εφέσεις κατά αποφάσεων των Ανώτερων Δικαστηρίων.

Υπάρχουν **29 συνολικά Ανώτερα Δικαστήρια** ή District and Sessions Judge Courts -ένα για κάθε κρατίδιο–. Κάθε Ανώτερο Δικαστήριο αποτελεί το κύριο πολιτικό δικαστήριο του κρατιδίου, με δικαιοδοσία επί όλων των υποθέσεων, συμπεριλαμβανομένων αυτών που επισείουν ποινή θανάτου, ενώ εκδικάζει και εφέσεις των κατώτερων δικαστηρίων.

Τα **περιφερειακά δικαστήρια** εκδικάζουν υποθέσεις της περιφέρειας και τελούν υπό διοικητικό και δικαστικό έλεγχο του Ανώτερου Δικαστηρίου του αντίστοιχου κρατιδίου.

Υποδεέστερα των παραπάνω περιφερειακών δικαστηρίων είναι πολλά ακόμα **κατώτερα δικαστήρια**, τα οποία χωρίζονται σε **πολιτικά και ποινικά**. Το κατώτερο πολιτικό είναι αυτό του **Πολιτικού Δικαστή** (Civil Judge -Junior Division), που εκδικάζει υποθέσεις χαμηλού χρηματικού διακυβεύματος, ενώ το κατώτερο ποινικό είναι αυτό του **Judicial Magistrate Second Class**, το οποίο εκδικάζει υποθέσεις, που επισείουν ποινές φυλάκισης έως 5 έτη.

3.ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΙΝΔΙΑ

Πριν από κάθε επενδυτική ενέργεια πρέπει να εξετάζονται τρεις παράμετροι:

Α. Στρατηγική

Μελέτη του οικονομικο-πολιτικού περιβάλλοντος της Ινδίας, της ομάδας-στόχου ή των μελλοντικών πελατών, της ποιότητας και του τόπου εγκατάστασης των μελλοντικών εργαζομένων.

Β. Νόμος

Κατανόηση των εγχώριων νόμων όπως: 1) του Νόμου Ελέγχου Συναλλάγματος, 2) της Εταιρικής Νομοθεσίας και γ) των Ειδικών Τομεακών Νόμων.

Γ. Φορολογία

Πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τόσο το εγχώριο Φορολογικό Σύστημα, όσο και οι Διεθνείς Φορολογικές Συμφωνίες.

3.1 Άμεσες Ξένες Επενδύσεις

Μετά την ανάληψη της εξουσίας από την Κυβέρνηση του κ. Ναρέντρα Μόντι και την ανάληψη πρωτοβουλιών για τον πολλαπλασιασμό των ΑΞΕ στην Ινδία, άρχισε να αυξάνεται σταδιακά το ποσοστό επί της συνολικής επένδυσης, μέχρι το οποίο επιτρέπονται επενδύσεις από αλλοδαπούς. Με νεώτερο Νόμο του 2016, το εν λόγω ποσοστό αυξήθηκε ακόμα και σε τομείς, στους οποίους μέχρι τότε υπήρχαν σοβαροί περιορισμοί στις ΑΞΕ (π.χ. αμυντικός τομέας).

Αναφορικά με τις συναλλαγματικές συναλλαγές αλλοδαπών με την Ινδία, τα περισσότερα ζητήματα που προκύπτουν από αυτές ρυθμίζονται από τον Νόμο FEMA (Foreign Exchange Management Act) και την βάσει αυτού υπόλοιπη σχετική νομοθεσία. Η εξαγορά εταιρειών από αλλοδαπές διέπεται από τις διατάξεις του Νόμου περί Ρυθμίσεων για τη Διαχείριση Συναλλάγματος, 2000, και τις διατάξεις του Νόμου Βιομηχανικής Πολιτικής και Διαδικασιών.

Βάσει των περιορισμών σε ΑΞΕ υπάρχουν οι παρακάτω διακρίσεις τομέων[5]:

Α. Απαγορευμένοι τομείς

Υπάρχουν τομείς στους οποίους απαγορεύονται οι ΑΞΕ (στην αγγλική, επίσης, επίσημη γλώσσα της χώρας):

- Lottery Business including Government /private lottery, online lotteries, etc.
- Gambling and Betting including casinos etc.
- Chit funds
- Nidhi company-(borrowing from members and lending to members only).
- Trading in Transferable Development Rights (TDRs)
- Real Estate Business (other than construction development) or Construction of Farm Houses
- Manufacturing of Cigars, cheroots, cigarillos and cigarettes, of tobacco or of tobacco substitutes
- Activities / sectors not open to private sector investment e.g. Atomic Energy and Railway Transport (other than construction, operation and maintenance of
  (i) Suburban corridor projects through PPP,
  (ii) High speed train projects,
  (iii) Dedicated freight lines,
  (iv) Rolling stock including train sets, and locomotives/coaches manufacturing and maintenance facilities,
  (v) Railway Electrification,
  (vi) Signaling systems,
  (vii) Freight terminals,
  (viii) Passenger terminals,

[5] Πηγή: www.makeinindia.com

(ix) Infrastructure in industrial park pertaining to railway line/sidings including electrified railway lines and connectivities to main railway line and
(x) Mass Rapid Transport Systems.)

- Services like legal, book keeping, accounting & auditing.

Β. Τομείς με ανώτατο όριο συμμετοχής στην επένδυση

Σε ορισμένους τομείς οι ξένοι επενδυτές επιτρέπεται να επενδύουν έως ένα ορισμένο ποσοστό. Αυτοί οι τομείς είναι οι κάτωθι (στην αγγλική, επίσης, επίσημη γλώσσα της χώρας):

- Petroleum Refining by PSU (49%).
- Teleports (setting up of up-linking HUBs/Teleports),Direct to Home (DTH), Cable Networks (Multi-system operators (MSOs) operating at national, state or district level and undertaking upgradation of networks towards digitalization and addressability), Mobile TV and Headend-in-the-Sky Broadcasting Service (HITS) – (74%).
- Cable Networks (49%).
- Broadcasting content services- FM Radio (26%), up linking of news and current affairs TV channels (26%).
- Print Media dealing with news and current affairs (26%).
- Air transport services- scheduled air transport (49%), non-scheduled air transport (74%).
- Ground handling services – Civil Aviation (74%).
- Satellites- establishment and operation (74%).
- Private security agencies (49%).
- Private Sector Banking- Except branches or wholly owned subsidiaries (74%).
- Public Sector Banking (20%).
- Commodity exchanges (49%).
- Credit information companies (74%).
- Infrastructure companies in securities market (49%).
- Insurance and sub-activities (49%).
- Power exchanges (49%).
- Defense (49% above 49% to CCS).
- Pension Sector (49%).

Γ. Τομείς για τους οποίους απαιτείται έγκριση της Κεντρικής Κυβέρνησης (στην αγγλική, επίσης, επίσημη γλώσσα της χώρας):

- Tea sector, including plantations – 100%.
- Mining and mineral separation of titanium-bearing minerals and ores, its value addition and integrated activities -100%.
- FDI in enterprise manufacturing items reserved for small scale sector – 100%.

- Defense – up to 49% under FIPB/CCEA approval, beyond – 49% under CCS approval (on a case-to-case basis, wherever it is likely to result in access to modern and state-of-the-art technology in the country).
- Teleports (setting up of up-linking HUBs/Teleports), Direct to Home (DTH), Cable Networks (Multi-system operators operating at National or State or District level and undertaking upgradation of networks towards digitalization and addressability), Mobile TV and Headend-in-the Sky Broadcasting Service(HITS) – beyond 49% and up to 74%.
- Broadcasting Content Services: up linking of news and current affairs channels – 26%, up linking of non-news and current affairs TV channels – 100%.
- Publishing/printing of scientific and technical magazines/specialty journals/periodicals – 100%.
- Print media: publishing of newspaper and periodicals dealing with news and current affairs- 26%, Publication of Indian editions of foreign magazines dealing with news and current affairs- 26%.
- Terrestrial Broadcasting FM (FM Radio) – 26%.
- Publication of facsimile edition of foreign newspaper – 100%.
- Airports – brownfield – beyond 74%.
- Non-scheduled air transport service – beyond 49% and up to 74%.
- Ground-handling services – beyond 49% and up to 74%.
- Satellites – establishment and operation - 74%.
- Private securities agencies – 49%.
- Telecom-beyond 49%.
- Single brand retail – beyond 49%.
- Asset reconstruction company – beyond 49% and up to 100%.
- Banking private sector (other than WOS/Branches) – beyond 49% and up to 74%, public sector – 20%.
- Insurance - beyond 26% and up to 49%.
- Pension Sector - beyond 26% and up to 49%.
- Pharmaceuticals – brownfield – 100%.

Δ. Πλήρως απελευθερωμένοι τομείς:

Όλοι οι υπόλοιποι, που δεν περιλαμβάνονται στους παραπάνω τομείς.

3.1.1 Άμεσες Ξένες Επενδύσεις-Franchising-Joint Ventures

Ο ινδικός νόμος διακρίνει δύο κατηγορίες καταστημάτων στο εμπόριο λιανικής: Τα "**multi-brand**", δηλαδή καταστήματα λιανικής που εμπορεύονται πολλαπλές εμπορικές επωνυμίες (π.χ. πολυκαταστήματα, super-markets) και τα "**single-brand**", που είναι καταστήματα με προϊόντα μιας εμπορικής επωνυμίας (η επωνυμία πρέπει να δίνεται στη διάρκεια της παραγωγής και να διατηρείται η ίδια στα συγκεκριμένα προϊόντα όταν πωλούνται σε άλλες χώρες εκτός Ινδίας).

Πριν από τον Σεπτέμβριο 2012 απαγορεύονταν οι **Άμεσες Ξένες Επενδύσεις σε multi-brand καταστήματα λιανικής** και επιτρέπονταν έως ποσοστό 51% σε καταστήματα μιας εμπορικής επωνυμίας (single-brand). Τον Σεπτέμβριο 2012 ψηφίστηκε νόμος για την απελευθέρωση των ΑΞΕ, με αποτέλεσμα αυτές πλέον να επιτρέπονται σε **ποσοστό 100% στα single-brand καταστήματα** και κατά **51% στα multi-brand**.

Όμως, εάν η επένδυση στα **single-brand** ξεπερνά το 51% της συνολικής επένδυσης, τότε το 30% των προς πώληση προϊόντων πρέπει να προέρχεται από ινδικές εταιρείες. Οι εταιρείες αυτές, πρέπει να είναι ινδικές μικρό-μεσαίες επιχειρήσεις **στην ύπαιθρο**, καθώς και μεμονωμένοι τεχνίτες.

Επίσης, **σε όλες τις ΑΞΕ σε multi-brand** (οι οποίες επιτρέπονται μόνο **σε μεγάλες πόλεις**), το **30%** της συνολικής αξίας των προϊόντων πρέπει να προέρχονται από ινδικές εταιρείες ή «μικρές βιομηχανίες», των οποίων η συνολική αξία της παραγωγικής μονάδας και των μηχανημάτων δεν ξεπερνά το ένα εκατ. δολάρια ($).

Η συντριπτική πλειοψηφία των περιπτώσεων **franchising στην Ινδία** αφορά **single-brand** περιπτώσεις (Starbucks, Gap Nike+, Adidas). Δεν υπάρχει ειδικός νόμος για το franchising, με αποτέλεσμα να εφαρμόζονται όλοι οι υπόλοιποι νόμοι, που καλύπτουν τις ΑΞΕ.

Η **επιλογή των franchising και joint venture** με Ινδούς συνεταίρους παραμένουν μέχρις στιγμής οι καλύτερες λύσεις, εν αναμονή της περαιτέρω απελευθέρωσης των ΑΞΕ στην Ινδία. Όπως προαναφέρθηκε, μια ΑΞΕ μεγαλύτερη του 51%, προϋποθέτει εγχώρια (ινδική) παραγωγή του 30% του διατιθέμενου προϊόντος, κάτι που πολλές ξένες εταιρείες δεν θα ήταν σε θέση ή δε θα επιθυμούσαν να κάνουν.

3.1.2 Εμπόριο Λιανικής

Σε γενικές γραμμές, τα καταστήματα λιανικής (δηλ. όσα δεν υπάγονται στις κατηγορίες της αμέσως προηγούμενης παραγράφου), λαμβάνουν προμήθειες από τους διανομείς. Όμως δεν αποκλείεται οι εταιρείες παραγωγής, μέσω του τμήματος πωλήσεών τους, να έρχονται σε άμεση επαφή με τα καταστήματα λιανικής για τη διενέργεια των παραγγελιών.

Κατηγορίες καταστημάτων λιανικής πώλησης:

- Εμπορικά κέντρα (**Malls)-stand alone** καταστήματα
- Πολυκαταστήματα σε κύριους εμπορικούς δρόμους και εμπορικά κέντρα
- **Γενικά καταστήματα** σε τοπικές αγορές

Το μέγεθος των καταστημάτων προϊόντων λιανικής ποικίλλει σε μεγάλο βαθμό. Τα πολυκαταστήματα έχουν μεγάλη έκταση, τα stand alone καταστήματα είναι μικρότερα, ενώ το μέγεθος των γενικών καταστημάτων ποικίλλει ανάλογα με την περιοχή, στην οποία βρίσκεται.

Οι δύο πρώτες κατηγορίες καταστημάτων διαθέτουν συνήθως αποθηκευτικό χώρο, ενώ αυτά της τρίτης κατηγορίας κατέχουν τόσο εμπόρευμα, όσο εκτίθεται στα ράφια τους, προβαίνοντας σε ανατροφοδότηση κάθε μία η δύο εβδομάδες, ανάλογα με το μέγεθος του καταστήματος. Στην περίπτωση της τελευταίας κατηγορίας είναι συχνό φαινόμενο να προσφέρεται η δυνατότητα τηλεφωνικής ή διαδικτυακής παραγγελίας και δωρεάν κατ' οίκον διανομής.

Τα **κριτήρια επιλογής προϊόντων** διαφέρουν ανάλογα με τις κατηγορίες των καταστημάτων[6]. Έτσι, **στα γενικά καταστήματα** οι καταναλωτές επιλέγουν βάσει της τιμής, της εμπορικής επωνυμίας, των επιμέρους χαρακτηριστικών του προϊόντος, της συσκευασίας και του συστήματος προώθησης.

Αντίθετα, ο καταναλωτής που εισέρχεται **σε ένα πολυκατάστημα ή σε ένα stand-alone κατάστημα γνωστής επωνυμίας**, έχει επηρεαστεί από διαφημίσεις σε επιλεγμένα έντυπα, γνωρίζει τα προϊόντα από ταξίδια στο εξωτερικό, είναι συνήθως περισσότερο ενημερωμένος για τις σύγχρονες τάσεις, ακολουθεί τη μόδα και διαθέτει τα απαιτούμενα ποσά για την αγορά ακριβότερων προϊόντων.

3.1.3 Ηλεκτρονικό Εμπόριο

Το εν λόγω εμπόριο αποτελεί τη νεώτερη μορφή εμπορίου και τη **ταχύτερα αναπτυσσόμενη**. Σε έρευνα, που χρηματοδοτήθηκε από την Ομοσπονδία Ινδικών Επιμελητηρίων (FICCI) και διενεργήθηκε από την εταιρεία συμβούλων KPMG, διατυπώνεται η πεποίθηση ότι το μεγέθους $10 δις ηλεκτρονικό εμπόριο στην Ινδία θα ανέλθει **σε $100 δις έως το 2020** και $250 δις έως το 2025.

Η αισιόδοξη πρόβλεψη βασίζεται στο γεγονός της ταχείας διείσδυσης του ηλεκτρονικού εμπορίου στην ύπαιθρο (όπου μάλιστα χρησιμοποιούνται οι τοπικές γλώσσες προς διευκόλυνση των χρηστών). Το Ηλεκτρονικό Εμπόριο υποστηρίζεται από την κυβερνητική πρωτοβουλία **"Digital India"**, μέσω της οποίας οι σημαντικότερες εταιρείες ηλεκτρονικού εμπορίου της χώρας έχουν διεισδύσει ήδη σε αξιοσημείωτο βαθμό στην ύπαιθρο.

Από τα τέλη του 2016 περί το 1 δις. συσκευές κινητών τηλεφώνων ανήκαν σε Ινδούς καταναλωτές. Επιπλέον, το έτος 2017 ο αριθμός των smartphones στη χώρα –μέσω των οποίων διεξάγεται σημαντικός όγκος του συνολικού ηλεκτρονικού εμπορίου- υπερβαίνει κατά πολύ τα 350 εκ. Σύμφωνα με δηλώσεις του Δ/ντος Συμβούλου της Επιτροπής προγραμματισμού και αναπτυξιακής πολιτικής (NITI Aayog- www.niti.gov.in), κ. Amitabh Kant, άνω των 500 εκ. Ινδών έχουν ήδη διαδικτυακή σύνδεση, γεγονός που δημιουργεί «τεράστιες καταναλωτικές ευκαιρίες».

[6] Πηγή: ASSOCHAM

Σημαντικός παράγοντας για τις ανωτέρω εξελίξεις αποτελεί ο ταχύτατος ρυθμός αστικοποίησης της Ινδίας και ο πρωταρχικός ρόλος που αναμένεται να παίξει στο μέλλον η διαρκώς αυξανόμενη μικροαστική τάξη: έως το έτος 2030, 350 εκ. Ινδοί της υπαίθρου θα έχουν μετακομίσει σε αστικές περιοχές, ενώ έως το 2025 το μερίδιο των μικροαστών στην εν γένει οικονομική δραστηριότητα θα ανέρχεται σε 50%.

3.2 Ξένες Επενδύσεις σε υπάρχουσες ινδικές εταιρείες

Αυτές οι επενδύσεις μπορεί να είναι άμεσε**ς** ή έμμεσες, ενώ οι κανόνες που διέπουν τις ΑΞΕ εφαρμόζονται και στις δύο παραπάνω περιπτώσεις, με τους προβλεπόμενους περιορισμούς, εξαιρέσεις και ιδιαιτερότητες ανά επιμέρους τομέα.

Άμεσες θεωρούνται οι επενδύσεις ξένου επενδυτή σε ινδική εταιρεία. **Έμμεσες** είναι όσες γίνονται από ινδική εταιρεία, που ανήκει ή ελέγχεται από αλλοδαπούς, σε άλλη ινδική εταιρεία. Μια ινδική εταιρεία «ανήκει» σε αλλοδαπό, όταν αυτός κατέχει περισσότερο από το 50% του κεφαλαίου της εταιρείας. Μια εταιρεία «ελέγχεται» από αλλοδαπό, όταν ο τελευταίος έχει δικαίωμα να διορίζει την πλειοψηφία των διευθυντών ή να ελέγχει την διοίκηση ή τις αποφάσεις για την πολιτική της εταιρείας.

Τέλος, επένδυση σε ινδική εταιρεία, που γίνεται από τραπεζική εταιρεία που ανήκει ή ελέγχεται σε ποσοστό 100% από ξένους και διενεργείται στο *πλαίσιο σχεδίου δόμησης δανείου* (σε βιβλία συναλλαγών ή με απόκτηση μετοχών ως αποτέλεσμα μη ικανοποίησης όρων δανείου), δεν θεωρείται έμμεση ξένη επένδυση.

4.ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

4.1 Είσοδος στην αγορά και επενδύσεις

- Σε γενικές γραμμές, **αλλοδαπές εταιρείες** επιτρέπεται να επενδύσουν άμεσα στην Ινδία, είτε από μόνες τους είτε σε κοινοπραξία με εγχώριες εταιρείες, με εξαιρέσεις σε λίγους τομείς. Επιπλέον, δεν απαιτείται προηγούμενη έγκριση από την Κυβέρνηση (με λίγες εξαιρέσεις σε «ευαίσθητους» τομείς).
- Η χρησιμοποίηση **ξένων επωνυμιών στα προϊόντα**, που πωλούνται στην ινδική αγορά, επιτρέπεται.
- Η ινδική **αγορά κεφαλαίων** είναι ανοιχτή σε ξένους θεσμικούς επενδυτές.
- Επιτρέπονται οι **συμφωνίες μεταφοράς τεχνογνωσίας** από το εξωτερικό. Στην περίπτωση αυτή πρέπει να συμφωνούνται τα παρακάτω: αμοιβή για τη μεταφορά τεχνογνωσίας, αμοιβή για το ‘’design’’, πληρωμή για υπηρεσίες τεχνικού προσωπικού και πληρωμή για λοιπά δικαιώματα πνευματική ιδιοκτησίας.

4.2 Μορφές επιχειρείν και απαιτούμενες διαδικασίες

4.2.1 Μη εταιρική οντότητα

Liaison office: Επιτρέπεται η λειτουργία της μετά από άδεια της *Αποθεματικής Τράπεζας Ινδίας (RBI)*, η οποία παρέχεται συνήθως για περίοδο 3 ετών και μπορεί στη συνέχεια να ανανεωθεί. Το liaison office δραστηριοποιείται εν ονόματι της εταιρείας. Μεταξύ άλλων προβαίνει σε:

- αντιπροσώπευση της αλλοδαπής εταιρείας,
- προώθηση των εισαγωγών,
- προώθηση τεχνικών/χρηματοδοτικών συμφωνιών στο όνομα της εταιρείας,
- συντονισμό της επικοινωνίας μεταξύ μητρικής και ινδικών εταιρειών.

Branch Office: Απαιτείται ειδική άδεια της *Αποθεματικής Τράπεζας της Ινδίας* για τη σύσταση Branch Office, η οποία εξετάζει ενδελεχώς τις προτεινόμενες στην αίτηση άδειας δραστηριότητες. Στη συνέχεια, πρέπει να εκδοθεί πιστοποιητικό έναρξης δραστηριότητας στην Ινδία από τον *Έφορο Εταιρειών*.

Το Branch Office συνήθως αναλαμβάνει τις παρακάτω δραστηριότητες:

- Εισαγωγή & εξαγωγή εμπορευμάτων
- Προσφορά συμβουλευτικών υπηρεσιών
- Έρευνα σε περιοχή ενδιαφέροντος της μητρικής
- Τεχνικές/χρηματοδοτικές συμφωνίες στο όνομα της μητρικής
- Εκπροσώπηση της μητρικής στην Ινδία με δικαίωμα αγοράς/πώλησης
- Παροχή υπηρεσιών πληροφορικής και ανάπτυξης λογισμικού στην Ινδία
- Τεχνική υποστήριξη για προϊόντα που τροφοδοτεί η μητρική

Project office: Εάν μια αλλοδαπή εταιρεία έχει συμφωνήσει με μια ινδική να αποπερατώσει ένα έργο στην Ινδία, δεν χρειάζεται ειδική άδεια από την Αποθεματική Τράπεζα. Όπως και στην περίπτωση του branch office, το project office θεωρείται επέκταση της αλλοδαπής εταιρείας και φορολογείται με το ίδιο τρόπο που ισχύει για τις αλλοδαπές εταιρείες.

4.2.2 Εταιρική Οντότητα

Θυγατρική εταιρεία: Η εν λόγω εταιρεία υπάγεται στις ρυθμίσεις των ΑΞΕ. Στην περίπτωση των θυγατρικών εταιρειών υπάρχει η μεγαλύτερη δυνατή ευελιξία ως προς το επιχειρείν σε σύγκριση με τα προαναφερθέντα liaison και branch office και κυρίως:

- Η χρηματοδότηση μπορεί να γίνει μέσω ιδίων κεφαλαίων ή δανεισμού (αλλοδαπού ή εγχώριου)

- Ισχύουν οι ινδικές ρυθμίσεις για τον καθορισμό των τιμών μεταβίβασης
- Δεν απαιτείται άδεια για τον επαναπατρισμό μερισμάτων

Κοινοπραξία με Ινδό εταίρο: Δεν υπάρχουν ειδικοί νόμοι, που διέπουν τις κοινοπραξίες, αλλά απλά εφαρμόζονται οι νόμοι που ισχύουν για τις εγχώριες εταιρείες.

Ξένοι Θεσμικοί Επενδυτές: Οι ανωτέρω μπορούν να επενδύσουν στις χρηματοπιστωτικές αγορές, όπως σε συνταξιοδοτικά ταμεία, αμοιβαία κεφάλαια, εταιρείες επενδύσεων και εταιρείες διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων. Επίσης, οι προαναφερθέντες, επιτρέπεται να επενδύσουν σε κάθε είδους χρεόγραφο στην πρωτογενή και δευτερογενή αγορά ινδικών εταιρειών, που έχουν εισαχθεί ή πρόκειται να εισαχθούν σε ένα ινδικό χρηματιστήριο.

Σύσταση εταιρείας: Κατά το πρώτο στάδιο προβλέπεται η κατάθεση αίτησης εγγραφής στον **Έφορο Εταιρειών**. Από τη στιγμή που μια εταιρεία εγγράφεται, υπόκειται στους νόμους και κανονισμούς που διέπουν τις εγχώριες εταιρείες στην Ινδία.

Υπάρχουν δύο είδη εταιρειών:

1) Ιδιωτική εταιρεία: Είναι η εταιρεία, που έχει τουλάχιστον δύο μέλη και ελάχιστο κεφάλαιο 100.000 ρουπιών (€ 1.400).
2) Δημόσια εταιρεία: Ως δημόσιες θεωρούνται και οι θυγατρικές των δημόσιων εταιρειών. Η δημόσια εταιρεία οφείλει να διαθέτει κεφάλαιο τουλάχιστον 500.000 ρουπιών (€ 7.000) και να έχει το λιγότερο 7 μέλη και 3 διευθυντές. Ο ανώτατος αριθμός διευθυντών είναι 12 και μπορεί να αυξηθεί με κρατική έγκριση.

Διαδικασία σύστασης εταιρείας (στην αγγλική, επίσης, επίσημη γλώσσα της χώρας):

- Obtaining DIN (Director Identification Number)
- Applying for name availability
- Drafting Memorandum of Understanding (MOU) and Articles of Association (AOA)
- Court stamping of MOU and AOA
- Signing of MOU and AOA by first subscribers
- Filing with Registrar of Companies (ROC)
- Vetting of MOU and AOA by ROC
- Obtaining certificate of incorporation

Ανάλογα με το είδος της εταιρείας είναι πιθανό να απαιτούνται και οι παρακάτω διαδικασίες (στην αγγλική, επίσης, επίσημη γλώσσα της χώρας):

- PAN (Permanent Account Number): All income tax payers are required to obtain an income tax registration number i.e. PAN
- TAN (Tax Deduction Account Number): While running a business, certain payments will require the payee to withhold tax. A new business is required to obtain Tan from income tax department.
- Service tax: A person/company providing specified services needs to obtain service tax registration within 30 days of providing the services.
- VAT (Value Added Tax): VAT is levied on sale of goods. Any business proposing to carry out a works contract or trade in goods needs to register for VAT.
- Excise registration: Excise is an indirect tax levy on manufacture of goods.
- FRRO (Foreigners Regional registration Office): Foreigners coming to India on employment need to register with FRRO within 14 days of their arrival.
- IEC (Import Export Code): Prior to carrying out any export or import activities, it is mandatory to obtain an IEC from Directorate General of Foreign Trade.

4.3 Άλλες σημαντικές πτυχές

- **Επαναπατρισμός επενδεδυμένου κεφαλαίου και κερδών:**
  1. Τα κέρδη από όλες τις ξένες επενδύσεις επαναπατρίζονται ελεύθερα και υπόκεινται σε κλαδικές ρυθμίσεις. Τα μερίσματα εμβάζονται ελεύθερα μέσω εξουσιοδοτημένων αντιπροσώπων.
  2. Οι μη-κάτοικοι της χώρας μπορούν να πωλούν μετοχές στο χρηματιστήριο χωρίς προηγούμενη έγκριση της Αποθεματικής Τράπεζας. Οι ίδιοι δύνανται να επαναπατρίζουν τα κέρδη μέσω τράπεζας, με την προϋπόθεση ότι αγόρασαν τις μετοχές με πρόβλεψη επαναπατρισμού και έχουν τα απαραίτητα εκκαθαριστικά έγγραφα από τις αρμόδιες Φορολογικές Αρχές.
  3. Για πώληση μετοχών μέσω ιδιωτικών συμφωνιών, χρειάζεται άδεια από τα κατά τόπους γραφεία της Αποθεματικής Τράπεζας και υπάρχει ειδική διαδικασία για τον καθορισμό της τιμής τους.
- **Γεωγραφικοί περιορισμοί:** Οι επενδυτές μπορούν ελεύθερα να διαλέξουν τόπο εγκατάστασης βιομηχανικής μονάδας. Βιομηχανική άδεια απαιτείται εάν η προτεινόμενη τοποθεσία είναι σε απόσταση μικρότερη των 25 χλμ από την αστική περιοχή 23 ινδικών πόλεων, οι οποίες έχουν πληθυσμό μεγαλύτερο του 1 εκ. κατοίκων, σύμφωνα με την προηγούμενη απογραφή του ινδικού πληθυσμού (2011).

- **Περιβαλλοντολογικές άδειες:** Επιβάλλονται για τις βιομηχανικές μονάδες, που ανήκουν σε 31 κατηγορίες εργοστασίων. Οι λεπτομέρειες καταγράφονται στην ιστοσελίδα του ινδικού Υπουργείου Περιβάλλοντος και Δασών: http://envfor.nic.in. (βλ. περαιτέρω διευκρινήσεις στο κεφάλαιο 10 του παρόντος οδηγού).

4.4 Νομικό πλαίσιο επενδύσεων

Πλήρης περιγραφή του νομικού πλαισίου που διέπει τις επενδύσεις στις Ινδία υπάρχει, επίσης, στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Επενδύσεων:

www.dipp.nic.in/English/Policies/FDI_Circular_2015.pdf.

5. ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΞΑΓΟΡΕΣ

Υπάρχουν πολλοί νόμοι, που διέπουν τις συγχωνεύσεις και εξαγορές είτε άμεσα είτε έμμεσα. Ακολουθούν οι κυριότεροι (στην αγγλική, επίσης, επίσημη γλώσσα της χώρας):

A. Companies Act, 2013
B. Takeover Code, 2011

Γ. Listing Agreement: Γίνεται μεταξύ της εταιρείας και του Χρηματιστηρίου, στο οποίο η πρώτη προτίθεται να εγγραφεί.
Δ. Insider Trading Regulations, 2015
E. Competition Law, 2002
ΣΤ. Exchange Control Regulations
Z. Overseas Direct Investment
H. Taxes and Duties.
Περιλαμβάνει τους φόρους: 1) Εισοδήματος, 2) ΦΠΑ, 3) Τέλος Χαρτοσήμου, 4) Άλλους Φόρους (πρόκειται, κυρίως, για φόρους υπηρεσιών).

6. ΑΓΟΡΕΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΣΤΗΝ ΙΝΔΙΑ

Οι ινδικές εταιρείες επιτρέπεται να αντλήσουν κεφάλαια και να έχουν πρόσβαση στις χρηματοπιστωτικές αγορές μέσω της δημόσιας εγγραφής μετοχών, αλλά και με τη χρήση άλλων μεθόδων εντός των κανονιστικών ορίων του **SEBI (Security and Exchange Board of India)**. Τα σημαντικότερα χρηματιστήρια της χώρας είναι τα ακόλουθα: το BSE (Bombay Stock Exchange), με εγγεγραμμένες περισσότερες από 5.500 εταιρείες, το NSE (National Stock Exchange of India Ltd) και το μικρότερο των δύο προαναφερθέντων, Calcutta Stock Exchange.

6.1 Δημόσια Εγγραφή

Υπάρχουν δύο ειδών δημόσιες εγγραφές: **IPO (Initial Public Offerings)** και FPO (Further Public Offerings). Στην περίπτωση της IPO η εκδότρια εταιρεία προσφέρει νέους τίτλους ή τίτλους που κατέχουν ήδη οι μέτοχοί της, ή έναν συνδυασμό των δύο παραπάνω τίτλων. Η διαδικασία αυτή ανοίγει τον δρόμο για την εγγραφή της εκδότριας εταιρείας σε κάποιο από τα ινδικά χρηματιστήρια. Στην περίπτωση της **FPO**, μια ήδη εγγεγραμμένη εταιρεία εκδίδει επιπλέον μετοχές προς πώληση ή εμπορεύεται υπάρχουσες μετοχές της.

Οι διατάξεις του SEBI (**Issue of Capital and Disclosure Regulations, 2009-ICDR**) ρυθμίζουν, μεταξύ άλλων, τη διαδικασία των IPO και FPO από μια ινδική εταιρεία, καθώς επίσης και τη διαδικασία για εξαιρούμενη θεσμική τοποθέτηση, προνομιακή διάθεση και ινδικά αποθετήρια έγγραφα. Εκτός από τους κανόνες του ICDR, τα εν λόγω δύο είδη δημόσιας εγγραφής διέπονται από τους κατωτέρω νόμους: Companies Act, Securities Contracts (Regulation) Rules, 1957 ("SCRR") και Listing Regulations.

6.2 Εγγραφή ινδικής εταιρείας σε ξένα χρηματιστήρια

Η ανωτέρω εγγραφή είναι δυνατή μέσω της έκδοσης αποθετηρίων εγγράφων, κοινώς γνωστών ως 'American Depository Receipts' (ADR) ή 'Global Depository Receipts' (GDR).

Οι **ADR** είναι μετοχές εμπορεύσιμες στις ΗΠΑ, αλλά αντιπροσωπεύουν έναν ορισμένο αριθμό μετοχών μιας ξένης εταιρείας. Οι ADR αποτελούν αντικείμενο αγοραπωλησίας στα αμερικανικά χρηματιστήρια ως κανονικές μετοχές.

Οι **GDR** είναι όμοιες με τις ADR, αλλά αυτές αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε χρηματιστήρια εκτός ΗΠΑ.

Η **εγγραφή ινδικών εταιρειών σε ξένα χρηματιστήρια** διέπεται από το **'Depository Receipts Scheme, 2014' (DR Scheme 2014)**[7], που τέθηκε σε ισχύ στις 15 Δεκεμβρίου 2014 και αποτελεί επικαιροποίηση των εκτενών οδηγιών που περιέχονται στο Foreign Currency Convertible Bonds and Ordinary Shares (Through Depositary Receipt Mechanism) Scheme, 1993.[8]

[7] http://finmin.nic.in/the_ministry/dept_eco_affairs/capital_market_div/DepositoryReceiptsScheme2014.pdf
https://www.rbi.org.in/scripts/NotificationUser.aspx?Id=9507&Mode=0

[8] RBI/2014-15/421 A.P. (DIR Series) Circular No. 61

6.3 Εγγραφή ξένων εταιρειών σε ινδικό χρηματιστήριο

Οι αλλοδαπές εταιρείες επιτρέπεται να συγκεντρώσουν κεφάλαια στην ινδική αγορά εκδίδοντας **Ινδικά Αποθετήρια (Indian Depository Receipts', IDRs)**. Οι προϋποθέσεις για να μπορεί νόμιμα μια αλλοδαπή εταιρεία να εκδώσει IDR είναι οι παρακάτω:

- Εγγραφή σε χρηματιστήριο της χώρας προέλευσης.
- Δεν πρέπει να υπάρχει κανενός είδους απαγόρευση έκδοσης μετοχών.
- Πριν από την έκδοση των μετοχών, η εταιρεία θα πρέπει να έχει καταβεβλημένο κεφάλαιο καθώς και ελεύθερα αποθεματικά ύψους τουλάχιστον $100 εκ., όπως και μέσο όρο κύκλου εργασιών ύψους $500 εκ. στη χώρα προέλευσης για τα τρία τελευταία έτη πριν από την έκδοση.
- Ιστορικό συμμόρφωσης: Η εταιρεία πρέπει να έχει θετικό ιστορικό συμμόρφωσης με τους κανονισμούς αγοράς κινητών αξιών στη χώρα προέλευσης.
- Ιστορικό συνεχούς εμπορίας: Η εταιρεία πρέπει να μην έχει διακόψει το εμπόριό της στο χρηματιστήριο της χώρας καταγωγής κατά τα τελευταία τρία έτη.
- Ιστορικό κερδοφορίας: Απαιτείται κερδοφορία της αλλοδαπής εταιρείας για 5 χρόνια προ της έκδοσης μετοχών στην ινδική αγορά.

Οι κανόνες, που διέπουν το εμπόριο της αλλοδαπής εταιρείας, και στους οποίους αυτή πρέπει να συμμορφώνεται, περιέχονται στους ακόλουθους νόμους:

- The Companies Act
- The ICDR Regulations
- The Companies (Issue of Indian Depository Receipts) Rules, 2004

6.4 Εγγραφή Μικρών και Μεσαίων Επιχειρήσεων

Πρόκειται για απλοποιημένη διαδικασία, κατά την οποία δεν απαιτείται έκδοση IPO, προκειμένου να μπορούν οι εταιρείες αυτές να συγκεντρώσουν κεφάλαια. Οι σχετικοί **Κανονισμοί -SEBI Regulations, 2013** (Listing of Specified Securities on Institutional Trading Platform)- καθορίζουν τις εν λόγω λεπτομέρειες.

Ορισμένες από τις βασικές προϋποθέσεις εγγραφής είναι:

- ✓ Ο διευθυντής της εταιρείας δεν πρέπει να περιλαμβάνεται στον κατάλογο παραβατών της Αποθεματικής Τράπεζας Ινδίας
- ✓ Δεν έχει γίνει αγωγή εκκαθάρισης ενώπιον κανενός αρμόδιου δικαστηρίου

- ✓ Ούτε η εταιρεία ούτε κάποια θυγατρική της έχουν καταγγελθεί τα προηγούμενα 5 έτη στο Board for Industrial and Financial Reconstruction (BIFR), ούτε υπήρξε το συγκεκριμένο διάστημα εναντίον της ενέργεια από τις SEBI, RBI, IRDA ή MCA.
- ✓ Η εταιρεία έχει ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις τουλάχιστον για το αμέσως προηγούμενο έτος.
- ✓ Η εταιρεία υπάρχει για λιγότερο από 10 χρόνια και τα έσοδά της δεν ξεπέρασαν το 1 δις ρουπίες (€13,3 εκ.) σε κάποιο από αυτά τα χρόνια.

7. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Επιβάλλονται άμεσοι και έμμεσοι φόροι τόσο από την Κεντρική όσο και από τις τοπικές Κυβερνήσεις. Οι σημαντικότεροι είναι:

7.1 Άμεσοι Φόροι

Α. Εταιρικός Φόρος

Για τις ινδικές εταιρείες ο εταιρικός φόρος ανέρχεται σε 33%, όταν τα καθαρά κέρδη της εταιρείας ανέρχονται σε 10 έως 100 εκ. ρουπίες (€ 133.000 – 1,3 εκ.) και σε 34,5%, όταν τα αυτά ξεπερνούν τα 100 εκ. ρουπίες. Σύμφωνα με Τροπολογία του Φεβρουάριου 2016 του ινδικού Υπουργείου Οικονομικών οι εταιρείες που συστάθηκαν από την 1η Μαρτίου 2016 και ανήκουν στον μεταποιητικό τομέα, θα μπορούν να επιλέξουν ανάμεσα σε φόρο ύψους 30% ή 25%. Όμως στην τελευταία περίπτωση δε θα μπορούν να κάνουν χρήση των ευεργετικών προβλέψεων της Φορολογικής Αρχής Ινδίας (ITA). Η προαναφερθείσα μείωση αποτελεί ένα βήμα της Κυβέρνησης προς την κατεύθυνση της σταδιακής γενικής μείωσης του εταιρικού φόρου σε ποσοστό 25% σε διάστημα 4 ετών. Για τις αλλοδαπές εταιρείες ο εταιρικός φόρος ανέρχεται σε 42% για καθαρά κέρδη 10 έως 100 εκ. ρουπιών (€ 133.000 – 1,3 εκ.) και σε 43,26% για κέρδη υψηλότερα των ανωτέρω. Η διαφορά που υπάρχει στη φορολόγηση των δύο ειδών εταιρειών είναι ότι **οι εγχώριες φορολογούνται βάσει των κερδών τους** τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό της χώρας, ενώ **οι αλλοδαπές μόνο βάσει των κερδών τους στην Ινδία**. Με τον Προϋπολογισμό οικ. έτους 2016-17 προβλέπεται πλήρης φορολογική απαλλαγή 3 συνεχόμενων χρόνων μέσα στην πρώτη 5ετία από τη σύσταση εταιρειών start-ups.

Β. Μερίσματα και αγορά ιδίων μετοχών

Τα μερίσματα που διανέμονται από ινδικές εταιρείες υπόκεινται σε έναν ειδικό φόρο (dividend distribution tax DDT), που ανέρχεται σε 15% επί των ακαθάριστων κερδών.

Γ. Κέρδη Κεφαλαίου

Ο φόρος επί των κερδών κεφαλαίου διαφέρει ανάλογα με την περίοδο διακράτησης των κεφαλαιουχικών στοιχείων και κυμαίνεται από 10% έως 40%.[9]

Δ. Τόκοι, Δικαιώματα και Αμοιβές για Τεχνικές Υπηρεσίες

Ανάλογα με την περίπτωση, οι τόκοι που αποδίδονται σε αλλοδαπό φορολογούνται από 5,26% έως 42,02%. Τα δικαιώματα και οι αμοιβές τεχνικών υπηρεσιών από αλλοδαπό υπόκεινται σε παρακρατούμενο φόρο ύψους 10%.

Ε. Παρακρατούμενος φόρος

Επιβάλλεται σε κάθε πληρωμή προς αλλοδαπό ή ημεδαπό που υπόκειται σε φόρο σύμφωνα με τον ινδικό νόμο, ενώ το ύψος του διαφέρει ανάλογα με τη συναλλαγή.

ΣΤ. Φόρος Περιουσίας

Ο Φόρος Περιουσίας καταργήθηκε με τον Χρηματοπιστωτικό Νόμο 2015, καθώς κρίθηκε ότι ήταν μέτρο χαμηλής απόδοσης και υψηλού κόστους.

Ζ. Φόρος Προσωπικού Εισοδήματος

Τα άτομα φορολογούνται σε προοδευτική βάση με μέγιστο οριακό συντελεστή ύψους 34%.

Η. Συμφωνίες Αποφυγής Διπλής Φορολογίας (ΣΑΔΦ)

Η Ινδία έχει υπογράψει περισσότερες από 80 τέτοιες συμφωνίες. Όσον αφορά την ΣΑΔΦ με την Ελλάδα, η ισχύουσα Συμφωνία υπεγράφη το 1965 και επικυρώθηκε το 1966.Η Ινδική πλευρά πρότεινε την αναθεώρηση της (2015 και 2016) χωρίς όμως ν' ανταποκριθεί στις προτεινόμενες ημερομηνίες από τις Ελληνικές Αρχές. Οι τελευταίες, σε γενικές γραμμές, δεν είναι αισιόδοξες για το θέμα αυτό λόγω της εμπειρίας των προηγούμενων διαπραγματεύσεων που οδηγούνταν σε αδιέξοδο.
Τέλος, το έτος 2016, μετά από ''μαραθώνιες'' διμερείς διαπραγματεύσεις, τροποποιήθηκε και τέθηκε εκ νέου σε ισχύ η ΣΑΔΦ Κύπρου–Ινδίας που είχε καταγγελθεί μονομερώς από το Ν. Δελχί το 2013.

[9] Βλ. Sixth Bi-Monthly Monetary Policy Statement 2014-15 στην δ/νση http://www.rbi.org.in/scripts/BS_PressReleaseDisplay.aspx?prid=33144. Επίσης A.P.(DIR Series) Circular No. 71 στην δνση http://rbi.org.in/scripts/NotificationUser.aspx?Id=9543&Mode=0

7.2 Έμμεσοι Φόροι

Το φθινόπωρο του 2016 ψηφίστηκε τελικά ο ‘’πολυαναμενόμενος’’ **Φόρος επί Αγαθών και Υπηρεσιών (GST)**, ο οποίος εισάγει **ενοποιημένο σύστημα έμμεσης φορολογίας σε όλη την επικράτεια**, το οποίο ήταν κατακερματισμένο. Την 1η Ιουλίου 2017, ο νόμος τέθηκε σε εφαρμογή ταυτόχρονα στα 29 Ινδικά Κρατίδια. Έκτοτε η εφαρμογή του σημείωσε πολλά τεχνικά προβλήματα αλλά και ‘’παρενέργειες’’ (π.χ. αύξηση τελικής τιμής προϊόντων, αποφυγή έκδοσης αποδείξεων πληρωμής προς τους καταναλωτές, μείωση ετήσιας ανάπτυξης ΑΕΠ κλπ). Πάντως, τόσο οι Ινδικές Αρχές όσο και οι ξένοι παρατηρητές (π.χ. Διεθνείς Οικονομικούς Οργανισμούς) ευελπιστούν, ότι τα επόμενα χρόνια οι επιχειρήσεις, οι τοπικές αρχές και οι καταναλωτές, θα έχουν προσαρμοστεί στον εθνικά ενιαίο αυτό φόρο.

Ο GST θεωρείται από πολλούς Ινδούς αναλυτές ως η **σημαντικότερη οικονομική μεταρρύθμιση** στην χώρα από την απόφαση φιλελευθεροποίησης της οικονομίας το 1991, ενώ η Κυβέρνησης τον θεωρεί ναυαρχίδα της εισοδηματικής πολιτικής της.

Σε γενικές γραμμές, το ύψος των έμμεσων φόρων επί αγαθών και υπηρεσιών έχει ως εξής:

α) Φόρος **0%** ισχύει για βασικά, μη συσκευασμένα, προϊόντα διατροφής (π.χ. τρόφιμα, γάλα, αυγά), καθώς και για υπηρεσίες παιδείας και υγείας.

β) Φόρος ύψους **5%** επιβάλλεται σε προϊόντα μαζικής κατανάλωσης (π.χ. ζάχαρη, τσάι, βρώσιμα έλαια, συσκευασμένα γαλακτοκομικά, σταφίδες και ξηροί καρποί κλπ).

γ) Σε **12%** ανέρχεται η φορολόγηση επεξεργασμένων τροφίμων (π.χ. βούτυρο, χυμοί φρούτων, μαρμελάδες κλπ).

δ) 18% έμμεσος φόρος προβλέπεται για προϊόντα που δεν χαρακτηρίζονται ως μαζικής κατανάλωσης στις ειδικότερες ινδικές συνθήκες (π.χ. σαπούνι, μη βρώσιμα έλαια, οδοντόκρεμα, παγωτό, ψυγεία, smartphones, υπολογιστές, εκτυπωτές κλπ)

ε) Τέλος, φόρος ύψους **28%** επιβάλλεται σε προϊόντα όπως αυτοκίνητα και λευκά είδη, ενώ **28% + επιπλέον δασμός** επιβάλλεται σε προϊόντα που θεωρούνται «πολυτελείας» ή ανθυγιεινά, όπως πολυτελή αυτοκίνητα, τσιγάρα, αεριούχα ποτά κλπ.

8. ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΙ ΠΟΡΟΙ

Το εργατικό δυναμικό της Ινδίας είναι σε μεγάλο βαθμό **ετερογενές**. Αντίθετα με άλλες χώρες, όπου η οικονομική ανάπτυξη είχε ως αποτέλεσμα τη μετακίνηση του από τη γεωργία στη βιομηχανία, στην Ινδία η στροφή αυτή έγινε προς τον τομέα των υπηρεσιών, αρχής γενομένης στα μέσα της δεκαετίας του ’80. Η επιτάχυνση της ανάπτυξης του **τριτογενούς τομέα**

της ινδικής οικονομίας έγινε τη δεκαετία του ’90, οπότε και εφαρμόστηκαν οικονομικές μεταρρυθμίσεις. Η ταχεία ανάπτυξη της ινδικής οικονομίας εν γένει και του τομέα των υπηρεσιών ειδικότερα, αποτελούν σαφείς ενδείξεις της σωρευτικής αύξησης του ανθρώπινου κεφαλαίου στην Ινδία.

Ένα εκατομμύριο άτομα προστίθενται στο ινδικό εργατικό δυναμικό κάθε μήνα. Στο πλαίσιο αυτό, η ινδική Κυβέρνηση προσπαθεί να πάρει μέτρα για την περαιτέρω ανάπτυξη των ανθρώπινων πόρων της χώρας. Όμως, η **πληθώρα των εργατικών νόμων αποτελεί εμπόδιο** στην βελτίωση της ευκολίας του επιχειρείν στη χώρα. Έτσι, μέσα στα άμεσα σχέδια της Κυβέρνησης είναι η δημιουργία κώδικα, ο οποίος θα ενοποιήσει το κατακερματισμένο εργατικό δίκαιο, όπως και μερικά άλλα μέτρα.

Η Κυβέρνηση καθιέρωσε μια **ηλεκτρονική πύλη**, μέσω της οποίας χορηγείται ο αριθμός εργατικής ταυτότητας (LIN)[10], ενεργοποίησε τη δυνατότητα ηλεκτρονικής υποβολής της ετήσιας απόδοσης (βάσει οκτώ κεντρικών νόμων[11]), ενώ ενοποιήθηκε η διαδικασία ίδρυσης μιας εταιρείας (σύμφωνα με 5 εργατικούς νόμους[12]) και πλέον όλα τα δικαιολογητικά υποβάλλονται σε μια μόνο διαδικτυακή πύλη[13]. Τέλος, η πρωτοβουλία της Κυβέρνησης «**Start-up India**» αναμένεται να επιφέρει αλλαγές και σε μεγάλο μέρος των νόμων που διέπουν την απασχόληση[14].

8.1 Νομοθεσία που διέπει την απασχόληση

Δεν υπάρχει ενιαία νομοθεσία, αλλά περισσότεροι από 200 νόμοι που ρυθμίζουν όλες τις πλευρές της απασχόλησης. Οι κυριότεροι από αυτούς απαριθμούνται στη συνέχεια (στην αγγλική, επίσης, επίσημη γλώσσα της χώρας):
:

- Factories Act, 1948
- Shops and Commercial Establishments Acts
- Industrial Employment Act, 1946
- Contract Labour Act, 1970
- Maternity Benefit Act, 1970
- Sexual Harassment of Women at Workplace Act, 2013
- Building and Other Construction Workers Act, 1996

[10] http://pib.nic.in/newsite/PrintRelease.aspx?relid=118663

[11] Payment of Wages Act, Minimum Wages Act, CLRA Act, Maternity Benefits Act, ID Act, Payment of Bonus Act, BOCW Act and the Inter-State Migrant Workmen (Regulation of Employment & Condition of Services) Act, 1979

[12] EPF Act, ESI Act, CLRA Act, BOCW Act and the Inter-State Migrant Workmen (Regulation of Employment & Condition of Services) Act, 1979

[13] http://economictimes.indiatimes.com/news/economy/policy/ labour-ministry-to-integrate-5-labour-acts-with-e-biz-portal/articleshow/51313913.cms (last accessed on April 14, 2016)

[14] PF Act, ESI Act, ID Act, Payment of Gratuity Act, Trade Unions Act, the Inter-State Migrant Workmen (Regulation of Employment & Condition of Services) Act, 1979, Apprentice Act, CLRA Act and the BOCW

- Minimum Wages Act, 1948
- Payment of Wages Act, 1936
- Equal Remuneration Act, 1976
- Payment of Bonus Act, 1965
- Payment of Gratuity Act, 1972
- Employees' Provident Funds and Miscellaneous Provisions Act, 1952
- Employees' State Insurance Act, 1948
- The Apprentices Act, 1961
- Employment Exchanges Act, 1959
- Child Labor Act, 1986
- Industrial Disputes Act, 1947
- Trade Unions Act, 1926

8.2 Σύμβαση εργασίας

Δεν υπάρχει νομική υποχρέωση για γραπτή σύμβαση εργασίας η οποία είναι απλά **προαιρετική**. Τα έγγραφα, τα οποία συνήθως υπογράφονται άμα τη προσλήψει ενός εργαζομένου είναι:

Α. Σύμβαση Απασχόλησης

Όπως προαναφέρθηκε, η συνήθης πρακτική στην Ινδία είναι ο εργοδότης να συντάσσει μια επιστολή προσφοράς εργασίας, η οποία περιγράφει συνοπτικά τους όρους εργασίας. Οι ρήτρες, που συνήθως περιλαμβάνονται στις συμβάσεις απασχόλησης είναι:

- Όροι πρόσληψης και απόλυσης
- Αποζημίωση (αμοιβή και μπόνους)
- Καθήκοντα και υποχρεώσεις του εργαζομένου
- Σύγκρουση συμφερόντων
- Εμπιστευτικότητα
- Πνευματική ιδιοκτησία
- Υποχρέωση μη ανταγωνισμού και μη ιδιοποίησης πελατών
- Επίλυση διαφορών

Β. Συμφωνία εμπιστευτικότητας

Βάσει αυτής ο εργοδότης συμφωνεί να δίνει εμπιστευτικές πληροφορίες για την εταιρεία στον εργαζόμενο και ο τελευταίος υπόσχεται να μην τις μεταβιβάσει σε κανένα τρίτο μέρος για μια ορισμένη χρονική περίοδο.

Γ. Συμφωνία μη-ανταγωνισμού και μη-ιδιοποίησης πελατών

Ο συγκεκριμένος όρος μπορεί να περιλαμβάνεται στη σύμβαση απασχόλησης εναλλακτικά, αλλά πολλοί εργοδότες προτιμούν χωριστή συμφωνία για αποτελεσματικότερη νομική κατοχύρωσή τους. Ενώ οι **ρήτρες μη-ανταγωνισμού κατά τη διάρκεια τις απασχόλησης** είναι

γενικά εκτελεστές στην Ινδία[15], δε συμβαίνει το ίδιο για το διάστημα μετά τον τερματισμό της απασχόλησης, καθώς αυτό θεωρείται εμπόδιο για το εμπόριο και την επιχειρηματικότητα σύμφωνα με τον Νόμο περί Συμβάσεων, 1872 ("Contract Act"). Έτσι, υπάρχει **εκτεταμένη νομολογία** που επαναλαμβάνει το σκεπτικό ότι συμφωνία απασχόλησης με ρήτρα που απαγορεύει στον εργαζόμενο να εργαστεί στον ίδιο τομέα μετά το πέρας της εργασίας του στον συγκεκριμένο εργοδότη «είναι μη εκτελεστή, άκυρη και εναντίον του δημοσίου συμφέροντος»[16]. Αντίθετα, τα δικαστήρια έχουν κρίνει ότι η **ρήτρα μη-ιδιοποίησης πελατών** είναι γενικά εκτελεστή, εκτός εάν είναι παράλογη, εξαιρετικά αυστηρή ή μονόπλευρη[17]

Δ. Εγχειρίδιο εργαζομένου

Περιλαμβάνει με σαφήνεια την εργατική πολιτική της εταιρείας, μερικά σημεία της οποίας συνήθως είναι:

- Παροχές προς τους εργαζόμενους
- Άδειες
- Αποζημίωση
- Κώδικας συμπεριφοράς
- Πολιτική της εταιρείας εναντίον των διακρίσεων και της σεξουαλικής παρενόχλησης
- Διαδικασίες καταγγελίας και επίλυσης εσωτερικών διαφορών
- Χρήση διαδικτύου, ηλεκτρονικών μηνυμάτων και υπολογιστών
- Πολιτική σύγκρουσης συμφερόντων
- Ναρκωτικά, κάπνισμα και αλκοόλ
- Ατυχήματα και κατάσταση έκτακτης ανάγκης
- Ταξίδια και έξοδα για αυτά
- Απαγόρευση εκμετάλλευσης εμπιστευτικών πληροφοριών

Ε. Δυνατότητα απόκτησης μετοχών της εταιρείας

Η δυνατότητα αυτή αποτελεί κίνητρο για την προσέλκυση ποιοτικού εργατικού δυναμικού και αποτελεί εναλλακτική λύση για πολλές εταιρείες, που δεν έχουν τη δυνατότητα να προσφέρουν πιο ανταγωνιστικά πακέτα αποζημίωσης.

9. ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

Συμβαδίζοντας με τις παγκόσμιες τάσεις, η Ινδία αναπτύσσει εδώ και κάποια χρόνια, μέχρι σήμερα, το νομικό, διοικητικό και δικαστικό πλαίσιο για την αποτελεσματική προστασία τους. Πολλά γνωστά εμπορικά σήματα

[15] Wipro Limited v. Beckman Coulter International S.A; 2006(3) ARBLR118(Delhi)
[16] Pepsi Foods Ltd. and Ors. v. Bharat Coca-Cola Holdings Pvt. Ltd. and Ors. 81 (1991) DLT 122; Wipro Ltd. v. Beckman Coulter International S.A 2006(3)ARBLR118 (Delhi)
[17] Wipro Limited v. Beckman Coulter International S.A; 2006(3) ARBLR118(Delhi)

έχουν τύχει προστασίας από τα ινδικά Δικαστήρια, παρά το γεγονός ότι δεν είναι εγγεγραμμένα στη χώρα, αλλά το ουσιαστικό επίπεδο προστασίας της πνευματικής ιδιοκτησίας υπολείπεται, ακόμη, κατά πολύ άλλων χωρών (πχ μελών του ΟΟΣΑ).

9.1 Διεθνείς Συνθήκες

Η Ινδία έχει υπογράψει τις παρακάτω Διεθνείς Συνθήκες (σύμφωνα με τη διεθνή τους ονομασία) που αφορούν στα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας:

ΣΥΝΘΗΚΗ	**ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ**
-Berne Convention	1 Απριλίου, 1928
-Rome Convention for the Protection of Performers, Producers of Phonographs and Broadcasting Organization	26 Οκτωβρίου, 1961
-Convention for the Protection of Producers of Phonograms Against Unauthorized Duplication of Their Phonograms	29 Οκτωβρίου, 1971
-Universal Copyright Convention	7 Ιανουαρίου, 1988
-Washington Treaty on Intellectual Property in Respect of Integrated Circuits	25 Μαΐου, 1990 (Signature)
-Paris Convention	7 Δεκεμβρίου,1998
-Convention on Biological Diversity	5 Ιουνίου, 1992
Patent Cooperation Treaty	7 Δεκεμβρίου, 1998
-Budapest Treaty on the - International Recognition of Microorganisms for the Purposes of Patent Procedure 1977	17 Δεκεμβρίου, 2001

-Madrid Protocol 8 Ιουλίου, 2013

9.2 Διπλώματα ευρεσιτεχνίας

Η κατοχύρωση δικαιώματος ευρεσιτεχνίας στην Ινδία αρχίζει με την υποβολή αίτησης και την κατάθεση των απαιτούμενων δικαιολογητικών στο Γραφείο Ευρεσιτεχνιών.

Στη συνέχεια, αυτή δημοσιεύεται στην εφημερίδα του Γραφείου Ευρεσιτεχνιών και εξετάζεται από του εμπειρογνώμονές του, οι οποίοι αποφασίζουν εάν πρέπει να γίνει δεκτή ή όχι.

9.3 Πνευματική Ιδιοκτησία (Copyright)

Το γνωστό διεθνώς ως ‘’Copyright’’, διέπεται από τους νόμους Copyright Act, 1957 και Copyright Rules, 2013 και αφορά τα πρωτότυπα λογοτεχνικά, δραματουργικά, μουσικά ή καλλιτεχνικά έργα, κινηματογραφικές ταινίες και μουσικές ηχογραφήσεις. Παρέχει προστασία στο πρωτότυπο έργο απαγορεύοντας την αναπαραγωγή του από τρίτους χωρίς την άδεια του δημιουργού. Στις περισσότερες περιπτώσεις η προστασία ισχύει για όλη τη διάρκεια της ζωής του δημιουργού και επί πλέον άλλα 60 έτι μετά το θάνατό του.

Δεν υπάρχει διαδικασία απόκτησης του συγκεκριμένου δικαιώματος, καθώς αυτό υπάρχει αυτόματα από την ώρα που το έργο δημιουργείται. Η Ινδία έχει υπογράψει τις Berne Copyright Convention και Universal Copyright Convention, οι οποίες προστατεύουν το εν λόγω δικαίωμα και πέρα από τα σύνορα μιας χώρας.

9.4 Εμπορικό Σήμα

Διέπεται από τον νόμο Trade Marks Act, 1999. Η Ινδία ακολουθεί την κατάταξη για αγαθά και υπηρεσίες NICE, που έχει ενσωματωθεί στον νόμο TM Rules, 2002.

Για την **κατοχύρωση** εμπορικού σήματος απαιτούνται οι ακόλουθες ενέργειες:

- Επιλογή σήματος: Πρέπει να είναι διακριτό και να μην ανήκει σε κάποια από τις κατηγορίες που απαγορεύονται βάσει νόμου.
- Έρευνα πριν από την υποβολή της αίτησης: αυτή πραγματοποιείται στο Αρχείο Εμπορικών Σημάτων και, αν και δεν αποτελεί υποχρεωτική ενέργεια, ενδείκνυται να γίνεται για να διαπιστωθεί εάν παρόμοια σήματα έχουν κατατεθεί προς έγκριση.
- Κατάθεση αίτησης
- Χορήγηση αριθμού πρωτοκόλλου

- Αντίκρουση επίσημων ενστάσεων: το Αρχείο Εμπορικών Σημάτων αποστέλλει στον αιτούντα «Επίσημη Έκθεση Εξέτασης» ζητώντας εξηγήσεις για τις ενστάσεις που αφορούν την ομοιότητα του κατατεθέντος προς έγκριση σήματος με άλλα παρόμοια σήματα, που έχουν ήδη εγκριθεί ή αναμένεται να εγκριθούν.
- Δημοσίευση της αίτησης: κατά το τελικό στάδιο της ανωτέρω διαδικασίας, η αίτηση δημοσιεύεται στην κυβερνητική Εφημερίδα Εμπορικών Σημάτων.

Το ίδιο νομοθετικό πλαίσιο και διαδικασία με αυτή των εμπορικών σημάτων, ισχύει και για την κατοχύρωση των υπόλοιπων σημάτων του εμπορίου, π.χ. certification marks, collective marks, internat domain names, designs κλπ.

10. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ

Για να τεθεί υπό έλεγχο η περιβαλλοντική μόλυνση και να αποφευχθεί η ανεξέλεγκτη χρήση των πεπερασμένων φυσικών πόρων της χώρας, οι Ινδικές Αρχές απαιτούν περιβαλλοντικές άδειες για όλες τις βιομηχανικές δραστηριότητες, τόσο από την Κεντρική, όσο και από τις Τοπικές Κυβερνήσεις.

Υπάρχουν διάφοροι νόμοι, που εφαρμόζονται τόσο σε κεντρικό όσο και σε τοπικό επίπεδο, αλλά οι κυριότεροι από αυτούς είναι οι Environment (Protection) Act, 1986, Water Act και Air Act.

10.1 Environment (Protection) Act, 1986

Πρόκειται για ‘’νόμο-ομπρέλα’’, που δίνει τη δυνατότητα στην Κυβέρνηση, να ελέγχει, εμποδίζει ή ελαχιστοποιεί την **περιβαλλοντική μόλυνση**, θέτοντας τεχνικές προδιαγραφές για τη διάθεση αποβλήτων μέσω διαφόρων αποφάσεων και εγκυκλίων, ορισμένες από τις οποίες είναι οι εξής (στην αγγλική, επίσης, επίσημη γλώσσα της χώρας):

- Environment Impact Assessment (EIA) Notification, 2006
- Costal Regulation Zone (CRZ) Notification, 2011
- Noise Pollution (Regulation and Control) Rules, 2000
- Manufacture Storage and Import of Hazardous Chemicals Rules, 1989
- Chemical Accidents (Emergency Planning, Preparedness and Response) Rules, 1996
- Manufacture, Use, Import, Export and Storage of Hazardous Micro Organisms, Genetically Engineered Organisms or Cells Rules, 1989
- Hazardous Waste (Management, Handling and Transboundary Movement) Rules, 2008
- Bio-Medical waste (Management & Handling) Rules, 1998

- Municipal Solid Wastes (Management & Handling) Rules, 2000
- E-waste (Management and Handling) Rules, 2011

10.2 Environmental Impact Assessment ("EIA") Notification

Μέσω της ΕΙΑ έγινε υποχρεωτική η έκδοση **Περιβαλλοντικού Εκκαθαριστικού (EC)** για ευρύτατο αριθμό έργων, από τα ορυχεία έως τη δόμηση, η οποία πρέπει να υποβάλλεται με τα υπόλοιπα δικαιολογητικά για την αδειοδότηση του έργου. Ενδέχεται, επίσης, το χορηγούμενο Εκκαθαριστικό να θέτει ορισμένους όρους προς εκπλήρωση.

Αφού αποκτηθεί το εκκαθαριστικό, ζητείται από την εταιρεία να καταθέτει μεταγενέστερες εκθέσεις για την πορεία του έργου. Οι λεπτομέρειες ρυθμίζονται ανά περίπτωση και αναγράφονται στο Εκκαθαριστικό.

10.3 Coastal Regulation Zone (CRZ) Notification

Η CRZ χωρίζει την παράκτια ζώνη σε κατηγορίες ανάλογα με την οικολογική τους ευαισθησία και απαγορεύει την εγκαθίδρυση νέων βιομηχανιών ή την επέκταση παλαιότερων εκτός ορισμένων περιπτώσεων. Οι δραστηριότητες που καλύπτονται από την CRZ χρήζουν επίσης Περιβαλλοντολογικού Εκκαθαριστικού και μετέπειτα περιβαλλοντολογικών εκθέσεων.

10.4 Επικίνδυνες ουσίες

Έπειτα από το πολύνεκρο ατύχημα από διαρροή τοξικού αερίου στην πόλη Bhopal (1984), που αποτελεί τη χειρότερη βιομηχανική καταστροφή που σημειώθηκε ποτέ, οι ινδικές κυβερνήσεις ενέτειναν τις προσπάθειές τους για την προστασία από επικίνδυνες ουσίες. Ως τέτοιες περιγράφονται «οποιαδήποτε ουσία ή παρασκεύασμα το οποίο, λόγω της χημικής ή φυσικοχημικής ιδιότητας ή χειρισμού του, είναι ικανή να προκαλέσει βλάβη στον άνθρωπο, σε άλλα ζωντανά πλάσματα, φυτά, μικροοργανισμούς, περιουσία ή το περιβάλλον». Ο ανωτέρω ευρύς ορισμός περικλείει πολλές μεταποιητικές δραστηριότητες.

Υπάρχουν ποικίλοι νόμοι που ρυθμίζουν τις επικίνδυνες ουσίες. Οι βιομηχανίες που ασχολούνται με τις εν λόγω ουσίες απαιτείται να συμμορφώνονται με το νόμο για την **Ασφάλιση Δημόσιας Αστικής Ευθύνης**, 1991, η οποία προβλέπει την αντικειμενική ευθύνη της εταιρείας σε περίπτωση ατυχήματος.

10.5 Νόμος για τον Αέρα και το Νερό

Ο Νόμος αυτός αποδίδει ρυθμιστική εξουσία στο κεντρικό και τα **τοπικά Συμβούλια Ελέγχου Ρύπανσης (PCB)**. Τα PCB είναι επιφορτισμένα με την έκδοση και ανάκληση αδειών λειτουργίας παραγωγικών μονάδων, την παρακολούθηση και την υποβολή περιοδικών εκθέσεων, τη δειγματοληψία, την επιθεώρηση των εγκαταστάσεων, την απαίτηση για διορθωτικές ενέργειες με παράλληλο προσδιορισμό χρονοδιαγράμματος συμμόρφωσης.

Ο συγκεκριμένος νόμος απαγορεύει την εκκένωση από βιομηχανικές μονάδες λυμάτων ή εμπορικών αποβλήτων σε ‘’ρέματα’’, πηγάδια ή υπονόμους χωρίς την έγκριση του κατά τόπου αρμόδιου PCB.

Απαιτείται έγκριση εγκαθίδρυσης και στη συνέχεια λειτουργίας από τα κατά τόπους PCB. Ακόμα και μη ρυπογόνες, ‘’καθαρές’’ βιομηχανίες, υποχρεούνται να διαθέτουν τα προαναφερόμενα πιστοποιητικά, εάν σκοπεύουν να λειτουργήσουν σε περιοχή χαρακτηρισμένη από το αρμόδιο PCB ως ‘pollution control area’.

Σε περίπτωση παράβασης των παραπάνω κανόνων, τα τοπικά PCB έχουν το δικαίωμα, έπειτα από έγκριση του κεντρικού PCB, να επιβάλουν πρόστιμα. Το κρατίδιο Maharashtra είναι ένα από τα ινδικά κρατίδια, που έχουν κάνει συχνή χρήση αυτής της διάταξης επιβάλλοντας πρόστιμα για μη εξουσιοδοτημένη απόθεση επικίνδυνων αποβλήτων[18]

10.6 Τοπικές Κυβερνήσεις

Σύμφωνα με το ινδικό Σύνταγμα, η γη και το νερό υπάγονται στη νομοθεσία των τοπικών Κυβερνήσεων. Ως εκ τούτου, η νομοθεσία που διέπει τη **χρήση γης και νερού** διαφέρει από κρατίδιο σε κρατίδιο.

10.7 Δικαστική αρμοδιότητα και ποινές

Το **Ανώτατο Δικαστήριο** της Ινδίας έχει κρίνει ότι το δικαίωμα σε καθαρό αέρα και νερό υπάγεται στο άρθρο 21 του Συντάγματος, το οποίο εγγυάται την προστασία της ζωής και της προσωπικής ελευθερίας. Ως εκ τούτου, είναι δικαίωμα κάθε πολίτη να προσφύγει είτε στο Ανώτατο, είτε σε ένα από τα **Ανώτερα Δικαστήρια** υποβάλλοντας Αγωγή Δημοσίου Συμφέροντος για παράβαση του παραπάνω άρθρου. Το Ανώτατο Δικαστήριο αποφάσισε την απλοποίηση της όλης διαδικασίας. Έτσι ο θιγόμενος πολίτης μπορεί να ζητήσει ενεργοποίηση των περιβαλλοντικών νόμων μέσω μιας απλής επιστολής προς το Δικαστήριο.

[18] http://www.oecd.org/environment/outreach/37838061.pdf

11. ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Εκτός από τα Δικαστήρια, σε ορισμένες περιπτώσεις επιτρέπεται η επίλυση διαφορών και από διοικητικά σώματα, καθώς και με διαιτησία.

11.1 Δικαστήρια και Ειδικά Δικαστήρια

Όπως έχει προαναφερθεί, το Ανώτατο Δικαστήριο αποτελεί το τελευταίου βαθμού Δικαστήριο στην Ινδία. Γενικά, εκδικάζει εφέσεις κατά αποφάσεων των Ανώτερων Δικαστηρίων, τα οποία ιεραρχικά βρίσκονται στην αμέσως κατώτερη βαθμίδα από αυτό. Στην αμέσως χαμηλότερη βαθμίδα από τα Ανώτερα Δικαστήρια βρίσκονται τα Αστικά και Ποινικά Δικαστήρια. Τα τελευταία ταξινομούνται ανάλογα με το αν βρίσκονται σε αγροτική ή αστική περιοχή, καθώς και ανάλογα με τη χρηματική αξία των διαφορών, τι οποίες έχουν δικαιοδοσία να εκδικάζουν.

Επειδή η απονομή της Δικαιοσύνης είναι **εξαιρετικά χρονοβόρα**, για την ταχύτερη απονομή της σε ορισμένους σημαντικούς τομείς Δικαίου, έχουν δημιουργηθεί Ειδικά Δικαστήρια με ειδικευμένους δικαστές στα συγκεκριμένα πεδία. Ορισμένα από αυτά είναι τα ακόλουθα (στην αγγλική, επίσης, επίσημη γλώσσα της χώρας):

- Company Law Board
- Income Tax Appellate Tribunal
- Labour Appellate Tribunal
- Copyright Board
- Securities Appellate Tribunal
- Competition Appellate Tribunal
- National Green Tribunal

Ο νόμος Commercial Courts Act, 2015, προβλέπει την καθιέρωση Εμπορικών Δικαστηρίων, έπειτα από απόφαση της τοπικής Κυβέρνησης και μετά από συνεννόηση με το τοπικό Ανώτερο Δικαστήριο.

Στις περιπτώσεις που επιτρέπεται απευθείας προσφυγή στο Ανώτερο Δικαστήριο, τότε ο επικεφαλής Δικαστής μπορεί να συστήσει ένα Εμπορικό Τμήμα εντός του Ανώτερου Δικαστηρίου, μετά τη σύσταση του οποίου πρέπει να συσταθεί και Εμπορικό Εφετείο. Τα δύο Εμπορικά Τμήματα (Πρωτοβάθμιο και Εφετείο) βρίσκονται ιεραρχικά στην ίδια βαθμίδα με το Ανώτερο Δικαστήριο.

Σύμφωνα με τον Νόμο Commercial Courts Act, τα Εμπορικά Δικαστήρια έχουν δικαιοδοσία σε διαφορές ορισμένης χρηματικής αξίας.

Τον Μάρτιο 2017 ετέθη σε ισχύ ο **Νόμος περί Αφερεγγυότητας και Πτώχευσης**, που αφορά την εταιρική αφερεγγυότητα.

11.2 Δικαιοδοσία

Η Δικαιοδοσία των ινδικών Δικαστηρίων ταξινομείται στις παρακάτω κατηγορίες:

- Κατά τόπο αρμοδιότητα
- Χρηματική αρμοδιότητα
- Καθ' ύλη Αρμοδιότητα
- Αρμοδιότητα για πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκδίκαση διαφορών

11.3 Ασφαλιστικά μέτρα

Ως είθισται διεθνώς, τα ασφαλιστικά μέτρα αφορούν τις περιπτώσεις κατά τις οποίες η εκδίκαση της απόφασης πρόκειται να καθυστερήσει και έτσι διακυβεύεται απώλεια δικαιώματος ή αγαθού, ανήκεστος βλάβη κλπ.

11.4 Ειδική Αρωγή

Ο Νόμος περί Ειδικής Αρωγής του 1963 εφαρμόζεται στις περιπτώσεις κατά τις οποίες το Δικαστήριο έχει τη δικαιοδοσία να απαιτήσει συγκεκριμένη ενέργεια εκτελεστής σύμβασης από το ένα συμβαλλόμενο μέρος. Συνήθως πρόκειται για απαίτηση εκπλήρωσης προ-συμφωνημένης συναλλαγής, με σκοπό την προστασία των συμφερόντων του καλόπιστου συμβαλλομένου σε περίπτωση αθέτησης των υποχρεώσεων του αντισυμβαλλομένου.

11.5 Αποζημίωση

Το θέμα των αποζημιώσεων καλύπτεται στις παραγράφους 73 και 74 του Νόμου περί Συμβάσεων, στα οποία αναγνωρίζεται το δικαίωμα αποζημίωσης του ενός συμβαλλομένου σε περίπτωση ζημίας από υπαιτιότητα του αντισυμβαλλομένου, με ποσό που δεν υπερβαίνει αυτό που (τυχόν) προβλέπει η Σύμβαση.
Βάσει του **Κοινού Δικαίου**, η επιδίκαση καταβολής αποζημίωσης αποτελεί τη συνηθέστερη δικαστική απόφαση σε περίπτωση παραβίασης των όρων μιας Σύμβασης και έχει ως σκοπό την κάλυψη των υλικών και άυλων απωλειών, που προέκυψαν στο ένα συμβαλλόμενο μέρος εξαιτίας των αδικοπραξιών του αντισυμβαλλομένου.

11.6 Διαιτησία

Όπως προαναφέρθηκε, εξαιτίας του εξαιρετικά αργού ρυθμού απονομής δικαιοσύνης, από τα μέσα της δεκαετίας του '30 έγινε επιτακτική η ανάγκη αναζήτησης εναλλακτικών τρόπων επίλυσης των διαφορών. Έτσι, ο πρώτος Νόμος περί Διαιτησίας ψηφίστηκε το 1937 και συμπληρώθηκε από

αντίστοιχους νόμους του 1940 και 1961. Όμως, λόγω της– χωρίς συνέπειες- αδιαφορίας έναντι των διαιτητικών αποφάσεων, το 1996 υιοθετήθηκε ο ισχύων νόμος Περί Διαιτησίας & Συμβιβασμού. Νόμος αυτός βασίστηκε στο πρότυπο UNCITRAL, σύμφωνα με την υπόδειξη της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών και παρέχει διευκολύνσεις τόσο αναφορικά με τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία, όσο και με την εγχώρια. Σημειώνεται δε ότι η Ινδία είναι μέλος της Σύμβασης της Ν. Υόρκης του 1958 για την Αναγνώριση και Εφαρμογή Αλλοδαπών Διαιτητικών Αποφάσεων. Τον Δεκέμβριο του 2015, και σύμφωνα με την κυβερνητική πρόθεση να βελτιωθεί η Ευκολία του Επιχειρείν στην Ινδία, ψηφίστηκε ο **Νόμος περί Διαιτησίας 2015**, ο οποίος τροποποιεί ορισμένα σημεία του παλαιότερου νόμου του 1996. Συγκεκριμένα, ο νέος νόμος:

- Καθιερώνει αυστηρά χρονικά όρια για τη συμπλήρωση των διαδικασιών σχετική με την προετοιμασία της διαιτησίας και των δικαστικών διαδικασιών, που σχετίζονται με τη διαιτησία,
- Ορίζει ότι η διαδικασία της διαιτησίας θα πρέπει να έχει συμπληρωθεί το αργότερο σε 180 μέρες κλπ

Οι ισχύοντες Νόμοι περί Διαιτησίας καλύπτουν τις συνήθεις μορφές διαιτησίας, όπως Ad-hoc Διαιτησία, Θεσμική Διαιτησία, Τακτική Διαιτησία, Αλλοδαπή Διαιτησία (μη προσβολή των αλλοδαπών διαιτητικών αποφάσεων ενώπιον των ινδικών δικαστηρίων).

11.7 Εκτέλεση διαιτητικών αποφάσεων

Η Ινδία είναι μέλος τόσο της Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards, 1958 (“New York Convention”), όσο και της Convention on the Execution of Foreign Awards, 1923 (“Geneva Convention”). Έτσι, σε περίπτωση αλλοδαπής απόφασης, η οποία εκδίδεται σε χώρα που έχει υπογράψει μια από τις δύο παραπάνω διεθνείς συνθήκες, η Ινδία υποχρεούται να την εφαρμόσει. Η αμοιβαιότητα αφορά τη χώρα, της οποίας το διαιτητικό όργανο εκδίδει την απόφαση και όχι η ιθαγένεια των συμβαλλομένων.

Σύμφωνα με τον ινδικό νόμο, υπάρχουν εξαιρέσεις στην **υποχρέωση εκτέλεσης της αλλοδαπής διαιτητικής απόφασης**, κυρίως για λόγους πλημμελούς εφαρμογής της προβλεπόμενης διαδικασίας. Στην περίπτωση αυτή και εφόσον το ινδικό Δικαστήριο αρνηθεί την εφαρμογή της διαιτητικής απόφασης, δίδεται το δικαίωμα στο θιγόμενο μέρος να ασκήσει έφεση και, αν αυτή απορριφθεί, να προσφύγει στο Ανώτατο Δικαστήριο της Ινδίας.

11.8 Εκτέλεση αλλοδαπών δικαστικών αποφάσεων

Προϋπόθεση εκτελεστότητας στην Ινδία αλλοδαπών δικαστικών αποφάσεων είναι η καθ’ ύλη και κατά τόπο αρμοδιότητά του Δικαστηρίου.

Η αρμοδιότητα του κρίνεται όχι από τον τοπικό νόμο, αλλά από το **Διεθνές Ιδιωτικό Δίκαιο**.

Άμεσα εκτελεστές δικαστικές αποφάσεις στην Ινδία είναι αυτές που προέρχονται από χώρα με την οποία υπάρχει αμοιβαία υποχρέωση εκτέλεσης. Στις υπόλοιπες περιπτώσεις θα πρέπει να κατατίθεται ξεχωριστή αγωγή ενώπιον των ινδικών Δικαστηρίων βασισμένη στην αλλοδαπή απόφαση.

Όπως προαναφέρθηκε στην Εισαγωγή του παρόντος Οδηγού (βλ. σελ. 4),για αποφυγή της χρονοβόρου δικαστικής οδού επίλυσης διαφορών, ως γενική πρακτική, **συνιστάται στους Έλληνες εξαγωγείς-επιχειρηματίες-επενδυτές, όταν συναλλάσσονται με χώρες υψηλού επιχειρηματικού κινδύνου, να ασφαλίζουν προηγουμένως τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες τους σε εξειδικευμένους οργανισμούς ασφάλισης έναντι διαφόρων κινδύνων** (π.χ. μη πληρωμής, ακύρωσης παραγγελίας κλπ), όπως πχ στον Οργανισμό Ασφάλισης Εξαγωγικών Πιστώσεων (www.oaep.gr).

12. Η ΙΝΔΙΑ ΩΣ ΕΞΑΓΩΓΙΚΟΣ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΣ

12.1 Εμπορικά μοντέλα

Οι κύριοι τρόποι με τους οποίους μια **εξαγωγική εταιρεία, που δεν είναι εγκατεστημένη στην Ινδία**, διενεργεί εξαγωγικό εμπόριο προς την Ινδία είναι, κυρίως, μέσω τριών κατηγοριών ινδικών εταιρειών, όπως οι εξής:

Α. ‘’Εταιρεία Marketing’’

Η αλλοδαπή εταιρεία εξουσιοδοτεί την ινδική να προβεί σε εύρεση αγοραστή. Εάν αυτό επιτευχθεί, τότε η αλλοδαπή εταιρεία συμφωνεί απευθείας με την ινδική εισαγωγική, ενώ η ‘’εταιρεία marketing’’ πληρώνεται για την παροχή των υπηρεσιών της. Πρόκειται για μη-αποκλειστική συμφωνία. Οι ενέργειες για την εισαγωγή αφορούν την εισαγωγική εταιρεία, ενώ η ‘’εταιρεία marketing’’ δεν έχει δικαίωμα να συνάπτει συμφωνίες στο όνομα της αλλοδαπής εταιρείας.

Β. ‘’Εταιρεία Marketing, Αποθήκευσης και Διανομής’’

Στην περίπτωση αυτή, η ινδική εταιρεία συμφωνεί να προβεί στον εντοπισμό εισαγωγέα και στην προμήθεια των προϊόντων, που έχει ήδη αποθηκεύσει. Όλες οι πλευρές της συμφωνίας εκτελούνται μεταξύ της αλλοδαπής εταιρείας και του εισαγωγέα, ενώ η ινδική εταιρεία πληρώνεται για τις υπηρεσίες marketing, διανομής και αποθήκευσης.

Γ. ‘’Εταιρεία Αντιπροσώπευσης’’

Η αλλοδαπή εταιρεία ορίζει μια ινδική εταιρεία ως αντιπρόσωπό της στην Ινδία. Η ινδική εταιρεία υποχρεούται να προβεί σε αποθήκευση των εμπορευμάτων, υπηρεσίες marketing και διανομή των αγαθών, ενώ παρακρατά μέρος του εισπραχθέντος τιμήματος ως αμοιβή.

Δ. Συμφωνίες συνεργασίας

Σύμφωνα με τις ανωτέρω συμφωνίες, μια αλλοδαπή και μια ινδική εταιρεία συνεργάζονται αναφορικά με την **από κοινού ανάπτυξη και παραγωγή ενός προϊόντος, για συγκεκριμένο πελάτη**. Η αλλοδαπή εταιρεία παρέχει τεχνολογία, τεχνογνωσία και εμπιστευτικές πληροφορίες στην ινδική, η οποία με τη σειρά της κατασκευάζει το προϊόν στις εγκαταστάσεις της και το διανέμει στον πελάτη. Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του κάθε μέρους αποφασίζονται από κοινού από τους τρεις συμβαλλόμενους.

Ε. Υπεργολάβος

Στην περίπτωση αυτή, **η ινδική εταιρεία κατασκευάζει τα αγαθά που παραγγέλλει η αλλοδαπή εταιρεία και στη συνέχεια τα εξάγει στους πελάτες της τελευταίας**. Η ινδική εταιρεία πληρώνεται με το συμφωνημένο ποσό για την κατασκευή των προϊόντων και με ένα ποσοστό επί των πωλήσεων. Οι πελάτες πληρώνουν απευθείας την αλλοδαπή εταιρεία.

12.2 Εισαγωγικοί δασμοί

Ως είθισται διεθνώς, ένας Βασικός Δασμός (Basic Customs Duty) επιβάλλεται σε όλα τα εισαγόμενα προϊόντα. Οι συντελεστές του δασμού για τις κατηγορίες των προϊόντων αναφέρονται στο **Νόμο περί Δασμών (Customs Tariff Act, 1975)**, που βασίζεται στο παγκόσμια καθιερωμένο **Εναρμονισμένο Σύστημα Δασμών**. Οι παραπάνω συντελεστές υπολογίζονται επί της συναλλακτικής αξίας των εμπορευμάτων (βλ. δασμούς αν ά προιόν: http://www.cbec.gov.in/htdocs-cbec/customs/cs-tariff2016-17/cst2016-17-idx).

Ένας επιπλέον δασμός, γνωστός ως Επιπρόσθετος ή Αντισταθμιστικός Δασμός (CVD) επιβάλλεται προκειμένου να αντισταθμίσει τον ειδικό φόρο κατανάλωσης, που επιβαρύνει τα όμοια, εγχωρίως παραγόμενα προϊόντα. Ο CVD ανέρχεται στο ίδιο ύψος με αυτό του ειδικού φόρου κατανάλωσης επί των εγχώριων προϊόντων.

Περαιτέρω, επιβάλλονται επίσης, φόροι από τις τοπικές κυβερνήσεις των επιμέρους ινδικών κρατιδίων (Additional Duties in lieu of State and local taxes, ACD). Οι φόροι αυτοί είναι επίσης αντισταθμιστικοί των

καταναλωτικών φόρων επί των εγχωρίων προϊόντων, που επιβάλλονται από τις ίδιες τοπικές κυβερνήσεις.

Επιπλέον, η Κεντρική Κυβέρνηση μπορεί να επιβάλλει Εισαγωγικό Δασμό Διασφάλισης, για να διαφυλαχθούν τα συμφέροντα ενός βιομηχανικού κλάδου σε περίπτωση έξαρσης των εισαγωγών. Ο Δασμός Διασφάλισης αποτελεί προσωρινό μέτρο με μοναδικό σκοπό την προστασία συγκεκριμένου βιομηχανικού κλάδου.

Τέλος, σύμφωνα με το άρθρο 9^A του Νόμου περί Δασμών, η Κεντρική Κυβέρνηση δύναται να επιβάλει ‘’Δασμό Αντιντάμπινγκ’’ σε εισαγόμενα αγαθά, εάν αυτά εξάγονται στην Ινδία σε τιμές χαμηλότερες του κόστους παραγωγής τους. Το ύψος του συγκεκριμένου δασμού δεν μπορεί να ξεπερνά το ποσό του ‘’ντάμπινγκ’’, ενώ η συγκεκριμένη διάταξη βασίζεται στην Γενική Συμφωνία Δασμών και Εμπορίου (GATT), 1994.

Ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα στον τομέα των εξαγωγών είναι οι πολύ υψηλοί εισαγωγικοί δασμοί που ισχύουν για ορισμένα προϊόντα, όπως το κρασί (150% + τοπικοί φόροι) και το ελαιόλαδο (40-45%).

12.3 Ειδικό Καθεστώς

Στο πλαίσιο της απελευθέρωσης του εξωτερικού εμπορίου και της προσέλκυσης επενδύσεων, η ινδική Κυβέρνηση καθιέρωσε, μέσω της Πολιτικής Εξωτερικού Εμπορίου (FTP), συστήματα-πλαίσιο (schemes) που διέπονται από ειδικό καθεστώς, ως **κίνητρο** για την αύξηση των **επενδύσεων σε συγκεκριμένους οικονομικούς τομείς ή περιοχές** της χώρας.

Έτσι, έχουν δημιουργηθεί Ειδικά Συστήματα σε διάφορες περιοχές, με στόχο τόσο την προσέλκυση Άμεσων Ξένων Επενδύσεων, όσο και την αύξηση των εξαγωγών. Στο πλαίσιο αυτό επιτρέπονται **ΑΞΕ σε ποσοστό 100% χωρίς προηγούμενη έγκριση**. Τα κυριότερα από τα προαναφερθέντα Συστήματα είναι:

Α. Ειδικό Καθεστώς Εξαγωγικών Μονάδων (EOU Scheme-Export Oriented Units)

Το ανωτέρω καθεστώς περιλαμβάνει, εκτός από τις Εξαγωγικές μονάδες (**EOUs**) και τα Software Technology Parks (**STPs**), Electronics Hardware Technology Parks (**EHTPs**) και Bio-Technology Parks (**BTP**). Το πλαίσιο αυτό καλύπτει μεν τις **εταιρείες που παράγουν με σκοπό την εξαγωγή** των τελικών προϊόντων, αλλά δεν αφορά τις καθαρά εμπορικές εταιρείες. Για να περιληφθεί στο σχηματισμό μια εταιρεία, θα πρέπει να προβεί σε **πάγιες επενδύσεις** τουλάχιστον **10 εκ. ρουπίες** (1€ = 82 INR-Μάιος

2018), δηλ. σε κτίρια, εγκαταστάσεις και μηχανήματα. Οι εταιρείες που υπάγονται σε αυτό το πλαίσιο απολαμβάνουν το προνόμιο της **αφορολόγητης εισαγωγής κεφαλαιουχικού εξοπλισμού**, πρώτων υλών, εξαρτημάτων, αναλωσίμων, ενδιαμέσων αγαθών, ανταλλακτικών και υλικών συσκευασίας, που απαιτούνται για την παραγωγή των προϊόντων. Τα παραπάνω υλικά μπορούν οι εν λόγω εταιρείες να τα προμηθευτούν αφορολόγητα (χωρίς τους τοπικούς φόρους) και από πηγές εντός της Ινδίας.
Αναφορικά με τα κεφαλαιουχικά αγαθά, καινούργια ή μεταχειρισμένα, αυτά μπορούν να εισαχθούν χωρίς άδεια για να χρησιμοποιηθούν από την μονάδα παραγωγής.
Όσον δε αφορά τις **υπηρεσίες**, συμπεριλαμβανομένου του λογισμικού, η **πώληση στην εγχώρια αγορά επιτρέπεται να ανέλθει σε αξία στο 50% της αξίας των εξαγωγών.**

Άλλα χαρακτηριστικά του ανωτέρω ειδικού καθεστώτος είναι:

- Οι εταιρείες που υπάγονται στο καθεστώς των EOUs επιτρέπεται να διατηρούν το 100% των εξαγωγικών εσόδων σε **λογαριασμούς ξένου νομίσματος.**
- **Εξαγωγικά δάνεια** από τις τράπεζες είναι διαθέσιμα σε ειδικές τιμές και με ευνοϊκούς όρους.
- Προβλέπεται **εξαίρεση από τον φόρο** υπηρεσιών κατ' αναλογία με τα εξαγόμενα αγαθά και υπηρεσίες.
- Δεν καταβάλλεται ο Κεντρικός Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης για τα εξαγόμενα προϊόντα.
- Τέλος, υπάρχουν **κίνητρα που τίθενται από τις τοπικές Κυβερνήσεις**, όπως υποδομές, παραίτηση από τον φόρο επί των πωλήσεων, μείωση του τέλους χαρτοσήμου κλπ.

Β. Καθεστώς Ειδικών Οικονομικών Ζωνών-ΕΟΖ-(Scheme Special Economic Zones- SEZ)

Οι ΕΟΖ καθιερώθηκαν το 2000 μέσω της Export Import (EXIM) Policy 2000, με σκοπό τη δημιουργία ενός διεθνώς ανταγωνιστικού και χωρίς εμπόδια ελεύθερου περιβάλλοντος για την προώθηση των εξαγωγών. Οι διατάξεις του τροποποιήθηκαν με τον Νόμο Special Economic Zones (SEZ) Act, 2005 για την ίδρυση, ανάπτυξη και λειτουργία των **SEZ**. Όλες οι εισαγωγικές και εξαγωγικές δραστηριότητες των μονάδων των SEZ θα γίνονται στη βάση της ''**αυτοπιστοποίησης**''.

Όλες οι μονάδες των προαναφερθέντων Ζωνών οφείλουν να έχουν **έσοδα σε ξένο νόμισμα**, αλλά δεν επιβάλλεται κάποιο ελάχιστο ύψος εξαγωγών.

Κάποια από τα χαρακτηριστικά των SEZs είναι:

- Οι SEZs είναι ένα καθορισμένος **αφορολόγητος θύλακας** και πρέπει να αντιμετωπίζεται ως ξένο έδαφος ως προς τις εμπορικές δραστηριότητες, δασμούς και φόρους,

- δεν απαιτείται άδεια για εισαγωγές,
- προβλέπεται 100% απαλλαγή για υπηρεσίες και για συναλλαγή τίτλων,
- όπως και 100% απαλλαγή από δασμούς κατά την εισαγωγή κεφαλαιουχικών αγαθών, πρώτων υλών, αναλωσίμων, ανταλλακτικών κλπ, αλλά μόνο για την περιοχή της SEZ,
- επίσης 100% απαλλαγή από τον Κεντρικό Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης για την προμήθεια, από την εγχώρια αγορά, κεφαλαιουχικών αγαθών, πρώτων υλών, αναλωσίμων, ανταλλακτικών κλπ,
- όπως και 100% φορολογική απαλλαγή για 5 χρόνια, 50% φορολογική απαλλαγή για δύο επιπλέον χρόνια και 50% φορολογική απαλλαγή επί των κερδών, τα οποία επενδύονται και πάλι σε μονάδες της SEZ τα επόμενα 3 χρόνια.

Με τροποποίηση του Νόμου που διέπει τις SEZ το 2013, μειώθηκαν περαιτέρω οι απαιτήσεις για επένδυση στις Ειδικές Οικονομικές Ζώνες, επεκτάθηκε το αφορολόγητο στην αναβάθμιση υπαρχουσών εγκαταστάσεων, μειώθηκε κατά το ήμισυ η απαιτούμενη έκταση γης κλπ.

Ένα πιο βελτιωμένο καθεστώς για δημιουργία Ζωνών Ελευθέρου Εμπορίου και Αποθήκευσης (**FTWZ)** σχεδιάστηκε την περίοδο 2004-9, με σκοπό την διευκόλυνση των εισαγωγών/εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών σε ελεύθερο νόμισμα και απώτερο στόχο να γίνει η Ινδία παγκόσμιο εμπορικό κέντρο. Η FTWZ είναι ειδική μορφή της SEZ με έμφαση στο εμπόριο και την αποθήκευση ενώ διέπεται από τον Νόμο περί Ζωνών Ελευθέρου Εμπορίου. Επιτρέπονται ΑΞΕ σε ποσοστό 100% στις Ζώνες αυτές και ισχύουν και γι αυτές όλα τα προνόμια που περιγράφηκαν για τις SEZ. Η πρώτη FTWZ εγκαινιάστηκε κοντά στην πόλη Μουμπάϊ το 2010.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι
Μερικές πρακτικές συμβουλές προς νέο-αφιχθέντες επιχειρηματίες. Εθιμοτυπία & γλώσσα

-Λόγω ινδικής **ψυχοσύνθεσης**, κατά την πρώτη συνάντηση μεταξύ ξένων και Ινδών επιχειρηματιών, εκδηλώνεται συνήθως από τους δεύτερους μεγάλος ενθουσιασμός που μπορεί να οδηγήσει σε παραπλανητικά συμπεράσματα ως προς την έναρξη κάποιας συνεργασίας. Ο ενθουσιασμός αυτός γρήγορα ‘’καταλαγιάζει’’ και μετατρέπεται σε λήθη και αδιαφορία. Μόνο οι συχνές φυσικές επαφές και **ανταλλαγές επισκέψεων** στους επαγγελματικούς χώρους (πχ των εταιρειών, διεθνών εκθέσεων κλπ) ενδέχεται να καταλήξουν σε επιχειρηματική συνεργασία.
-Στο πλαίσιο αυτό η προσπάθεια έναρξης επιχειρηματικής συνεργασίας χωρίς συναντήσεις, με απλή **αποστολή μηνυμάτων από μακρόθεν (πχ e-mails)**, είτε αγνοείται από τον αποδέκτη των πολυάριθμων καθημερινά μηνυμάτων, είτε δεν φέρουν κάποιο συγκεκριμένο αποτέλεσμα ενώ περικλείουν και επιχειρηματικούς κινδύνους.
-**Κατά τη σύναψη επιχειρηματικής συμφωνίας** για π.χ. εξαγωγή προϊόντων στην Ινδία, στο πλαίσιο του εφικτού, θα ήταν χρήσιμο το «άνοιγμα ανέκκλητης πίστωσης» από τον Ινδό εισαγωγέα και ο ρητός προσδιορισμός των αμοιβαίων υποχρεώσεων του εξαγωγέα (πχ ποιότητα, προδιαγραφές, πιστοποιητικά, προθεσμία αποστολής κλπ) και εισαγωγέα (πχ εκτελωνισμό, παραλαβή ή και διανομή των προϊόντων), ιδιαίτερα όσον αφορά τα ‘’ευαίσθητα’’ προϊόντα (φυτικής ή ζωικής παραγωγής). Αναφορικά με τη διαπραγμάτευση, οι Ινδοί επιχειρηματίες επιδεικνύουν ‘’σκληρή’’ στάση, ιδιαίτερα δε στο θέμα επίτευξης της χαμηλότερης για αυτούς τιμής αγοράς, κάτι που φαίνεται να υπερέχει των άλλων κριτηρίων τους (πχ τεχνικών προδιαγραφών, ποιότητας κλπ).
-Οι Έλληνες **εξαγωγείς προϊόντων φυτικής ή ζωικής παραγωγής** θα πρέπει εξ αρχής να επικοινωνούν με τις αρμόδιες υπηρεσίες του **Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων** για να ενημερώνονται για τις εξαγωγικές διαδικασίες και πιστοποιητικά που οφείλουν να εφοδιαστούν από το εν λόγω Υπουργείο για τις εξαγωγές των προϊόντων τους προς την Ινδία, όπως την Δ/νση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής (τηλ:21092877235/φαξ:21092120090 e-mail:charampatzis@minagric.gr) και την Γενική Δ/νση Κτηνιατρικής-Τμήμα Εισαγωγών/Εξαγωγών (τηλ:2102125714, 21052711659 e-mail:Ka6u026@minagric.gr).
-Όπως ήδη αναφέραμε, ο εξαγωγέας θα πρέπει **να ασφαλίσει τα προς εξαγωγή προϊόντα του έναντι διαφόρων κινδύνων** σε εξειδικευμένους οργανισμούς (πχ ΟΑΕΠ).
-Τα προβλήματα που ενδέχεται να συναντήσει ένας ξένος επενδυτής ή γενικά επιχειρηματίας, εφόσον δραστηριοποιείται στην Ινδική αγορά είναι ποικίλα.

Για το λόγο αυτό είναι χρήσιμο να ενταχτεί σε μερικά σημαντικά επιμελητήρια ή επιχειρηματικές ενώσεις ανάλογα με τον κλάδο όπου δραστηριοποιείται ώστε να ενημερώνεται για τις εξελίξεις, να αποκτά επιχειρηματικές κλπ γνωριμίες και να επωφελείται της προστασίας του επιχειρηματικού φορέα του που ενίοτε ενεργεί ως ομάδα πίεσης έναντι των Αρχών. Ιδιαίτερα οι Ευρωπαίοι επιχειρηματίες δραστηριοποιούνται στο **European Business Group Federation-EBG-.** Όσοι επιθυμούν συμμετέχουν στις κλαδικές ομάδες εργασίας του EBG (πχ βιομηχανία τροφίμων, τηλεπικοινωνίες κλπ) όπου εξετάζονται τα προβλήματα του κάθε κλάδου και αναλαμβάνονται σχετικές δράσεις.
-Το Γραφείο μας έχει προτείνει (έγγραφο αρ.πρωτ. 6261.1/ΑΣ 370/31.07.2017) στις ελληνικές Αρχές να διερευνήσουν την ένταξη της χώρας μας στην Ασιατική Τράπεζα Ανάπτυξης με σκοπό να καταστεί επιλέξιμη σε διαγωνισμούς έργων, που η Τράπεζα χρηματοδοτεί.

-Ο πιο ευγενικός **τρόπος χαιρετισμού** στην Ινδία είναι η ένωση των χεριών σαν σε προσευχή στο ύψος και μπροστά από το σαγόνι, γνωστός με το όνομα «Namaste». Αυτός ο τρόπος χαιρετισμού πρέπει γενικά να χρησιμοποιείται προς τις γυναίκες, ενώ η χειραψία είναι δυνατή μόνο σε δυτικοποιημένους κύκλους. Αντίθετα, ο χαιρετισμός μεταξύ αντρών πραγματοποιείται συνήθως με χειραψία και πάντα με το δεξί χέρι. Η ανταλλαγή επισκεπτηρίων καρτών πραγματοποιείται κατά κόρον στις επαγγελματικές συναναστροφές.
-Οι **επιχειρηματίες και οι επίσημοι προσφωνούνται ως** Mr/Mrs/Ms ή Sri/Smt (Srimati) με την προσθήκη του επιθέτου τους. Η χρήση του μικρού ονόματος δε συνηθίζεται.
-Η **αγγλική** ομιλείται ευρέως σε όλους τους κύκλους από κάποιο επίπεδο και άνω, με αποτέλεσμα να μην απαιτούνται σε πολλές περιπτώσεις διερμηνείς.
-Στις μεγάλες πόλεις, τόσο οι **επαγγελματικές συναντήσεις** όσο και η ψυχαγωγία πραγματοποιούνται με τον ίδιο τρόπο όπως και στις δυτικές χώρες. Όμως, παρόλο που οι Ινδοί φημίζονται για την φιλοξενία τους απέναντι σε ξένους, δεν συνηθίζεται οι επιχειρηματικοί εταίροι να προσκαλούνται στις οικίες τους.
-Οι **γυναίκες επιχειρηματίες** αντιμετωπίζονται με εκτίμηση στην Ινδία. Δεν υπάρχουν διακρίσεις σε βάρος τους και οι καθημερινές τους επιχειρηματικές δραστηριότητες γίνονται με πλήρη ελευθερία.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ
ΧΡΗΣΙΜΕΣ ηλεκτρονικές κ.ά. ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ
στην ΙΝΔΙΑ και σε μερικές γειτονικές της χώρες

ΙΝΔΙΑ

Import Customs (εισαγωγικοί δασμοί ανά προϊόν)	http://www.cbec.gov.in/htdocs-cbec/customs/cs-tariff2016-17/cst2016-17-idx
Directorate of Plant Protection, Quarantine & Storage (πιστοποιητικά, διαδικασίες εισαγωγής, φρούτων, λαχανικών κλπ)	http://dahd.nic.in
Department of Animal Husbandry, Dairying & Fisheries (πιστοποιητικά, διαδικασίες εισαγωγής προϊόντων κρέατος)	http://ppqs.gov.in
Ministry of Finance/Dept.of Revenue/ Central Board of Excise & Customs (εισαγωγικοί δασμοί/κατηγορία προϊόντων)	http://www.cbec.gov.in/excise/cx-tariff0910/cxt0910-idx.htm
Bureau Of Indian Standards	http://bis.gov.in
Department of Industrial Policy & Promotion (επενδυτικό πλαίσιο)	http://dipp.nic.in
Ministry of Finance	http://finmin.nic.in/
Ministry of Commerce	http://commerce.nic.in/
Ministry of Commerce/Dept of Industrial Policy &	http://ipindia.nic.in/
Promotion/Intellectual P R	
Ministry of Commerce/DIPP/IPR Text	http://dipp.nic.in/IPR_October2009.pdf
Ministry of Commerce/Controller for Patents	http://ipindia.nic.in/ipr/patent/patents.htm
Ministry of Commerce/Controller for Designs	http://ipindia.nic.in/ipr/design/designs.htm
Ministry of Commerce/Controller for Trademarks	http://ipindia.nic.in/tmr_new/default.htm
Ministry of Commerce/Controller for GIs	http://ipindia.nic.in/girindia/

Ministry of Commerce/IP Appellate Board	http://www.ipab.tn.nic.in/
Ministry of Corporate Affairs	http://www.mca.gov.in/
Ministry of Corporate Affairs (Registrars of	http://www.mca.gov.in/Ministry/pdf/List_of_Nodal_Officer.pdf
Companies allover India)	
Ministry of Agriculture	http://agricoop.nic.in/
Ministry of Food Processing Industries	http://mofpi.nic.in/
FSSAI (Food Safety and standards authority of India)	http://www.fssai.gov.in/
INVEST INDIA (National Investment Promotion And Facilitaton Agency)	www.investindia.gov.in
Mumbai Customs	Mr. Shrawan Kumar- Commissioner Tel:+91-22-27242411 Shrawan.Kumar@icegate.gov.in http://www.mumbaicustomszone1.gov.in/

ΙΔΙΩΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

FICCI (Federation of Indian Chambers of Commerce and Industry)
Federation House
Tansen Marg, New Delhi 110001
Tel: 91-11-23738760-70
Fax: 91-11-23320714, 23721504
E-mail:ficci@ficci.com
Website: www.ficci.com

CII (Confederation of Indian Industry)
The Mantosh Sondhi Centre
23, Institutional Area, Lodi Road,
New Delhi - 110 003
Tel: 91 11 45771000 / 24629994-7
Fax: 91 11 24626149
E-mail: info@cii.in
Website: www.cii.in

ASSOCHAM (The Associated Chambers of Commerce & Industry of India)
ASSOCHAM Corporate Office,
5, Sardar Patel Marg
Chanakyapuri, New Delhi – 110021

Tel: +91 11 46550555
Fax: +91 11 1123017008/9
E-mail: assocham@nic.in
Website: www.assocham.org

PHD Chamber of Commerce & Industry
PHD House,
4/2 Siri Institutional Area,
August Kranti Marg, New Delhi 110016
Tel: +91-11-26863801-04, 49545454
Fax: +91-11-26855450, 49545451
Website: www.phdcci.in
E-mail: phdcci@phdcci.in

Indian Importers Association
F - 5 Hauz Khas, New Delhi 110016
Tel: +91 11 26963660
Fax**:** +91 11 26858367
Email**:** info@indianimportersassociation.com; iia_108@yahoo.co.in
Website: www.indianimportersassociation.com

All India Association of Industries
New Excelsior Building,
6th Floor, A.K. Nayak Marg,
Fort, Mumbai – 400 001.
Maharashtra, INDIA.
Tel: +91 – 22 – 2201 9265
Fax: +91-22- 2201 9764
E-mail: info@aiaiindia.com
Website: www.aiaiindia.com

BAR COUNCIL OF DELHI
2/6, Siri Fort Institutional Area
Khel Gaon Marg, New Delhi-49
Tel:+91 11 - 264 951 96, 264 983 56, 417 523 40
Fax:+91 11 264 93 856
E-mail: Webmail
Website: www.delhibarcouncil.com

EUROPEAN BUSINESS GROUP -EBG FEDERATION
2nd Floor, Building No. 6,
Okhla Industrial Estate, Phase 4
Near Yes Bank, Okhla,
New Delhi – 110 020
Mobile: +91-11-9811418874

E-mail : gm@ebgindia.com
Web : http://ebgindia.com/

Maharashtra Chamber Of Commerce, Industry & Agriculture (MACCIA)
Oricon House, 6th Floor,
Maharashtra Chamber of Commerce Lane,
Kala Ghoda, Fort
Mumbai-400001
Tel: +91-22-67395800
Fax : +91-22-22855861
Email : anilkumarlodha@rediffmail.com
Web : www.maccia.org.in

IMC CHAMBER OF COMMERCE AND INDUSTRY
IMC Building, 2nd Floor
IMC Marg, Church gate
Mumbai-400020
Tel: +91-22-71226633
Fax: +91-22-22048508
Email: imc@imcnet.org
Web: http://www.imcnet.org/

FORUM OF INDIAN FOOD IMPORTERS (FIFI)
PHD House, No-4/2, Siri Institutional Area
August Kranti Marg
New Delhi-110016
Tel: +91-11-40538985
Email: amitlohani@fifi.in
Web: http://www.fifi.in/

Delegation of the European Union to India
5/5, Shantiniketan, New Delhi - 110 021, INDIA
Phone number:
Tel: +91 11 66781919
Fax: +91 11 66781955
Email: DELEGATION-INDIA@eeas.europa.eu
Web: https://eeas.europa.eu/delegations/india_en

MAJOR STOCK EXCHANGES OF INDIA

BOMBAY STOCK EXCHANGE LTD.
Phiroze Jeejeebhoy Towers
Dalal Street
Mumbai- 400001
Phones : 91-22-22721233/4, 91-22-66545695 (Hunting)
Fax : 91-22-22721919
Email: corp.comm@bseindia.com
Web: https://www.bseindia.com

NATIONAL STOCK EXCHANGE OF INDIA LTD.
Exchange Plaza, C-1, Block G,
Bandra Kurla Complex,
Bandra (E)
Mumbai – 400 051
Tel No: (022) 26598100 - 8114
Fax No: (022) 26598120
Email: iisl@nse.co.in ; research@nse.co.in
Web: https://www.nseindia.com/

THE CALCUTTA STOCK EXCHANGE LTD.
7, Lyons Range, Dalhousie,
Kolkata-700001, West Bengal
Phone: (033) 4025 3000
Email: cseadmn@cse-india.com
Web: https://www.cse-india.com

Ελληνικές Επενδύσεις στην Ινδία & *επιχ. συνεργασίες**

	Ινδική Επωνυμία	**Τομέας - Έδρα**	**Ελληνική Επωνυμία**
1	Adventus Laboratories (India) Pvt. Ltd	Φαρμακευτικά - Gujarat	Pharmathen S.A.
2	Alumil India Pvt Ltd	Προϊόντα αλουμινίου - Mumbai	Alumil
3	AMD Telecom Pvt Ltd	Τηλεπικοινωνίες - Gurgaon	AMD Telecom SA
4	Arkay Glencork pvt ltd	Προϊόντα γρανίτη - Madurai, TN	The Pisani Group

5	Chipita India Pvt Ltd	Τρόφιμα - Mumbai	Chipita SA
6	Danaos Software Services Pvt Ltd	Πληροφορική - Mumbai	Danaos SA
7	ASIT (Anatolia Splendid Incoming Travel)	Τουρισμός-Gurgaon	ASIT
8	Frigoglass India Pvt. Ltd.	Επαγγελματικά ψυγεία - Gurgaon	Frigoglass SA
9	Intracom Sitronics Pvt. Ltd.	Τηλεπικοινωνίες - Gurgaon	Intrakom SA
10	Kooud Software Pvt Ltd	Πληροφορική - Bangalore	European Dynamics Ltd
11	Topos Trading	Τρόφιμα - Chennai	Topos Trading
12	ML Group of Companies	Καπνά-Andhra Pradesh	Leaf Tobacco-A Mchailides SA
13	Torux Software Pvt Ltd	Πληροφορική - Pune	Torux Software Pvt Ltd
14	Theon Sensors S.A.	Αμυντικός εξοπλισμός-Ν.Δελχί	Theon Sensors S.A.
15	Standard Marketing Machinery Co. P. Ltd.	Bangalore	Lappas Ltd
16	MPRIME Advisory Services	New Delhi	MPRIME Advisory Services
17	Thalassa	Greek Restaurant, Bar, Shops-Northern Goa	Thalassa
18*	***GMR Airports***	***Αεροδρ. Καστέλι***	***Terna SA***

Honorary Consulate General of Greece in Mumbai
Mr. Bahram Vakil
Honorary Consul General
"Baherestan", 30/A,
Juhu Tara Road
Juhu, Mumbai-400049
Tel: +91-22-26607852
Email: Bahram.n.vakil@azbpartners.com

Honorary Consulate General of Greece in Kolkata
Mr. Sudhir Jalan
Honorary Consul General
10th Floor,
21, Camac Street
Kolkata-700016
Tel: +91-33-22831541; 22831542
Fax: +91-33-22831545

Honorary Consulate General of Greece in Chennai
Mr. N. Kumar
Honorary Consul General
9, Cathedral Street
Chennai-600086
Email: sb505@sanmargroup.com

ΜΠΑΝΓΚΛΑΝΤΕΣ

Mr. MIR SHHABUDDIN MOHAMMAD
Secretary General,
Federation of Bangladesh Chambers of
Commerce & Industry (FBCCI)
Federation Bhawan, 60, Motijheel C/A,
Dhaka-1000, Bangladesh
Tel: 88 02 9560102
Fax: 88 02 9576261
fbcci@bol-online.com
mirshahabuddin@yahoo.com
http://www.fbcci-bd.org/

Mr. MAZIBUR RAHMAN
Joint Secretary
Federation of Bangladesh Chambers of
Commerce & Industry (FBCCI)
Federation Bhawan, 60, Motijheel C/A,
Dhaka-1000, Bangladesh
Tel: 00-88-02- 9560102-3 Ext: 235
Email: mazibur.fbcci@gmail.com
http://www.fbcci-bd.org/

Mr. JAHANGIR BIN ALAM
Secretary & CEO
India-Bangladesh Chamber of Commerce and Industry
Phone: +88-02-9858527; 9887074-6
E-mail: jbalam44@yahoo.com; jbalam44@hotmail.com
http://www.ibcci.net

Mr. MD MUNIR CHOWDHURY
Director General
WTO Cell, Ministry of Commerce,
Bangladesh Secretariat,
Dhaka, Bangladesh.
Tel: +88 08 9545383
Chowdhury2341@gmail.com
www.mincom.gov.bd

Mr. A.H.M. Shafiquzzaman
Deputy Secretary
Ministry of Commerce
Bangladesh Secretariat,
Dhaka, Bangladesh.
Tel: +88 02 9540199
Fax: +88 02 9549346
sqzamanp@yahoo.com
www.mincom.gov.bd

Mr. MD. SHAFIQUL ISLAM
Additional Secretary
Ministry of Commerce
Bangladesh Secretariat,
Dhaka, Bangladesh.
Tel: +88 02 9514163
Fax: +88 02 9545741
msislam86@yahoo.com
www.mincom.gov.bd

Mr. MD. BADRUL ALAM
Joint Secretary
Ministry of Defence
Govt. of People's Republic of Bangladesh
Email: 'badrul0301@yahoo.com'

Ms. YASMIN SULTANA
Joint Secretary
Ministry of Industries
Email: yasminsultana99@gmail.com
Tel: 00-88-02- 9550473

Mr. MD. HEMAYET HUSSAIN
Joint Secretary
Ministry of Agriculture
Tel: 00-88-02- 9540174
Email: mhh1863@gmail.com

Mr. SUBROTO BHOUMIC
Deputy Secretary
Ministry of Agriculture
Email: dsinput1@moa.gov.bd
Phone: 00-88-02-9577414

Mr. MD. AZHARUL ISLAM KHAN
Joint Secretary
Road Transport and Highways Division under
Ministry of Road Transport and Bridges
Tel: 88-02-9514886
Email: dsadmin@rthd.gov.bd ; aikhan62@yahoo.com

Mr. MD. EHSAN E ELAHI
Joint Secretary
Road Transport and Highways Division under
Ministry of Road Transport and Bridges
Tel: 00-88-02- 9575519
Email: dsbrtc@rthd.gov.bd; elahi1964@yahoo.com

Mr. KONSTANTINOS VARDAKIS
Minister Counsellor
Head of Economic Section
Delegation of the European Union to Bangladesh
Plot 7, Road 84, Gulshan 2,
Dhaka 1212, Bangladesh
Tel: 880-2-55668057
Fax: 880-2-9843118
konstantinos.vardakis@eeas.europa.eu
https://eeas.europa.eu/delegations/bangladesh

Mr. ABU SYED BELAL

Trade Advisor
Delegation of the European Union to Bangladesh
Plot 7, Road 84, Gulshan 2,
Dhaka 1212, Bangladesh
Tel: 880-2-55668057
Fax: 880-2-9843118
abu-syed-muhammad.belal@eeas.europa.eu
https://eeas.europa.eu/delegations/bangladesh

Mr. FARUQUE HASSAN
(on the process to be the Honorary Consul General of Greece)
Managing Director, Giant Group,
Level 13, Plot-3 /3-A, Sector-3,
Dhaka, Bangladesh.
Tel: +880-2-55027910
faruque@bgmea.com.bd

ΣΡΙ ΛΑΝΚΑ

Mr. AJIT DAMON GUNEWARDENE
Honorary Consul General of Greece
117, Sir Chittampalam A.
Gardiner Mawatha
Colombo 02
Tel: +94 11 2306767
Fax: +94 11 2439031
ajit@keells.com

The European Chamber of Commerce of Sri Lanka
358B, Elvitigala Mawatha, Narahenpita,
Colombo 05
Tel: +94 11 2507622
advocacy@eccsl.lk
www.eccsl.lk

Ms. LILAKSHI de MEL
Senior Assistant Secretary General
The Ceylon Chamber of Commerce
Tel: +94 11 2329143, 2421745
Fax: 94 11 2449352, 2437477
lilakshi@chamber.lk
www.chamber.lk

Mr. ARNOLD PARERA
Vice President
The European Chamber of Commerce of Sri Lanka
358B, Elvitigala Mawatha, Narahenpita,
Colombo 05
Tel: +94 11 2507622
arnoldperera7@gmail.com
www.eccsl.lk

Mr. SRINATH FERNANDO
General Manager
The European Chamber of Commerce of Sri Lanka
358B, Elvitigala Mawatha, Narahenpita,
Colombo 05
Tel: +94 11 2507625
operations@eccsl.lk
www.eccsl.lk

Mr. AJITH WICKRAMA SENEVIRATNE
Director General of Merchant Shipping
Ministry of Ports and Shipping
Merchant Shipping Secretariat
1st Floor, 43-89m, Bristol Building
York Street, Colombo 01.
Tel: +94-71-4034140
Fax: +94-11-2435160
dgms@sltnet.lk

Mr. RAYHAN WANNIAPPA
Director (Air Transport & Economic Regulation)
Civil Aviation Authority of Sri Lanka
No. 4, Hunupitiya Road
Colombo 02.
Tel: +94-11-2358810
Fax: +94-11-2304647
hosater@caa.lk
rayhan@sltnet.lk

Mr. NILUPUL DE SILVA
Director (Promotion)
Board of Investment of Sri Lanka
World Trade Cebtre

West Tower, Level 26,
Echeleon Square
Colombo 01
Tel: +94 11 2427042
Fax: +94 11 2447913
nilupuls@boi.lk
www.investsrilanka.com

Ms. INDIRA MALWATTE
Chairperson & Chief Executive
Sri Lanka Export Development Board
NDB-EDB Tower
No.42,Navam Mawatha,
Colombo 02.
Tel: +94 11 2300712
Fax: +94 11 2300715
chairman@edb.gov.lk
www.srilankabusiness.com

DELEGATION OF THE EUROPEAN UNION TO SRI LANKA AND THE MALDIVES
389, Bauddhaloka Mawatha
Colombo 7
Tel: +94 11 2674413
https://eeas.europa.eu/delegations/sri-lanka

Mr. SAMAN KELEGAMA
Executive Director
INSTITUTE OF POLICY STUDIES OF SRI LANKA
100/20, Independence Avenue
Colombo 7
Tel: +94 11 2665068 / 2143100
Fax: +94 11 2665065
kelegama@ips.lk
www.ips.lk

ΝΕΠΑΛ

Mr. BIKRAM PANDEY
Honorary Consul General of Greece in Kathmandu
Nuwakot Ghar
Senapa Chowk

Lalitpur 2, Kathmandu
Tel: +977 1 5539900, 5547900, 5522770
Fax: +977 1 5526575
consulate.office@greecenepal.com

Mr. NARESH SHRESTHA
Chairperson
Nepal Chamber of Commerce
Chamber Bhawan, Kanipath
P.O. Box 198, Kathmandu, Nepal
Tel: +977 1 4230947
Fax: +977 1 4229998
chamber@wlink.com.np
website: www.nepalchamber.org

Mr. SHAMBHU POKHREL
Executive Chairman
World Trade Media Network Pvt. Ltd.
Dillibaar, Niketan Marg,
Kathmandu
Tel: +977 1 4437456, 4420675
Fax: +977 1 4437456
ceo@businesstvnepal.com
businesstvnepal@gmail.com
website: www.businesstvnepal.com

Mr KAMAL DEV BHATTARAI
Delhi Correspondent
KathmanduPost
Fax: +977 1 5135057
website: www.ekantipur.com

ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ ΙΝΔΙΚΑ ΚΛΑΔΙΚΑ ΕΝΤΥΠΑ & Μ.Μ.Ε.

Κλαδικοί Τομείς	Έντυπο	Website
Agriculture	Agriculture World	www.krishijagran.com
	IARI News (Newsletter of the Indian Agriculture Research Institute)	www.iari.res.in

	Agriculture Today	www.agriculturetoday.in
	Agri Mech	www.agrimech.net
	Rice India	www.airea.net
	TII Tobacco News	www.tiionline.org
Automobile	Automotive Products Finder	www.asappinfoglobal.com
Aviation	Aviation	www.sps-aviation.com
	Airbuz	www.spsairbuz.com
Business & Economy	IBEF IndiaNow	www.ibef.org
	India Global Business	www.indiaincorporated.com
	Insights Success	www.insightssuccess.in
Power	CPSI Journal	www.cpsi.org.in
	Power Today	www.asappinfoglobal.com
Corporate Social Responsibility	CSR Times	www.csrtimes.org
Defence	Coordinates	www.mycoordinates.org
Environment, Climate & Clean Energy	Terra Green	www.teriin.org
	EQ International	www.eqmagpro.com
	Solar Today	www.asappinfoglobal.com
Food & Beverage	Progressive Grocer	www.indiaretailing.com
	Food & Beverage	www.fbrmag.com
	Bakery Review	info@hammer.co.in
	Spiritz	www.spiritz.iin
IT & ICT	Informatics	www.informatics.nic.in
Infrastructure Projects & Tenders	Infra Live	www.livemedia.press
	Inffrastructure Today	www.asappinfoglobal.com
	Project Reporter	www.asappinfoglobal.com www.projectreporter.com
Legal Affairs	Lex Witness	www.witnesslive.in
	LexisNexis	www.lexisnexis.com
Quality Systems	Quality India	www.qcin.org

Taxation	The Chartered Accountant Journal	www.icai.org
	Protiviti	www.protiviti.in
Telecommunications	Telecom Live	www.livemedia.press
Textile	The Indian Textile Journal	www.asappinfoglobal.com
	Fibre 2 Fashion	www.fibre2fashion.com
Travel, Tourism & Hospitality	Travel News Digest	www.travelnewsdigest.in
	TravelBiz Monitor	www.travelbizmonitor.com
	Travel And Hospitality	www.tnhglobal.com
	Hotel Busines Review	info@hammer.co.in
	Travel Trends Today	www.traveltrendstoday.in
	IATO News Letter (Indian Association of Tour Operators)	http://www.iato.in/
	Safari India	www.safariindia.com
Name of the Organisation	**Name of the Magazine**	**Website/ Email**
World Bank	The World Bank in India	www.worldbank.org.in
FICCI	Business Digest	www.ficci.in
Indian Electrical & Electonics Maufacturers's Association (IEEMA)	IEEMA Journal	www.ieema.org
PHD Chamber	India Inc.	www.phdcci.in
Confederation of Indian Industries (CII)	CII Communique	www.cii.in
Institute of Company Secretaries of India (ICSI)	Chartered Secretary	www.icsi.edu
All India Rice Exporters Association	Rice India	www.airea.net
Federation of Indian Export Organisations (FIEO)	FIEO News	www.fieo.org

All India Association of Industries (AIAI)	AIAI News	www.aiaiindia.com
Department of Information & Cultural Affairs, Government of West Bengal	West Bengal	westbengaljournal@gmail.com
TATA Group	Tata Review	www.tata.com
The All India Toy Manufacturers' Association (TAITMA)	TAITMA Magazine	www.taitma.com

Πολιτικός Τύπος

The Hindu	www.thehindu.com letters@thehindu.co.in
The Indian Express	www.indianexpress.com feedback@expressindia.com
The Times of India	www.timesofindia.indiatimes.com peeush.srivastava@timesgroup.com
Hindustan Times	www.hindustantimes.com editorial@hindustantimes.com
Forbes India	editor.forbesindia@network18online.com

Οικονομικός Τύπος

Business Standard	www.business-standard.com letters@business-standard.com
The Economic Times	www.economictimes.indiatimes.com peeush.srivastava@timesgroup.com
The Hindu Business Line	www.thehindubusinessline.com thehindu@vsnl.com
The Financial Express	www.financialexpress.com feedback@expressindia.com
Mint	www.livemint.com newsroom@livemint.com

Τουριστικός Τύπος

Conde Nast Traveller India	www.cntraveller.in
National Geographic Traveller India	letters@natgeotraveller.in
Travel Plus	www.travelplus.intoday.in

TS Travel Secrets	www.travelsecretsmag.com info@tranelsecrets.in
Travel and Hospitality	www.tnhindia.com info@tnhindia.com
Let's Travel	www.letstravelzine.com contact@letstravelzine.com
Travel Torch	www.traveltorch.com kaushik@infobase.in

Τηλεοπτικά δίκτυα – Αγγλόφωνα

CNN News 18	editor@news18.com
DD News	ddnews.com@gmail.com
India Today	info@aajtak.com
NDTV 24x7	ravis@ndtv.com
NewsX	Tel: +91-120-6601999 Fax: +91-120-6601989
Times Now	peeush.srivastava@timesgroup.com

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

"The European Union & India: Trade & Investment 2017"

By the **"Enterprise Europe Network" (EEN)**
EU Small and Medium Size Enterprise (SMEs)
The EEN focuses on:

- Organization of B2B events & company missions: face-to-face meetings between European SMEs and local business
- Generation and dissemination of partnership proposals in the Partnership Opportunities Database (POD), a virtual marketplace with 10.000 + partnership proposals

http://www.enterprise-europe-network.in

"Analysis of Problematic Market Access Barriers in Indian Legislation and Practice"

By the **Directorate-General for Trade**, European Commission
Handbook for EU Exporters of plant products into India.
This handbook was prepared with the financial assistance of the European Union. The views expressed herein are those of the contractor and do not represent the official view of the European Commission.

"Labour Regulations in India: Rationalising the Laws Governing Wages"

By the Indian Council for Research on International Economic Relations
www.icrier.org

"Deconstructing Indian Overseas Foreign Direct Investments"

By OXFAM
www.oxfam.org

"Taxation and Investment in India 2015"

By Deloitte, Annual Report
http://www.dits.deloitte.com

"Doing Business in India"

By "Dezan Shira & Associates"
http://www.dezshira.com

"Doing Business In India"

By "Nishith Desai & Associates"
http://www.nishithdesai.com

"Mergers & Acquisitions"

By "Mercurius Advisory Services" & "AJSH & Co LLP"
http://www.ajsh.in; www.mas.net.in;